

JÁTÉKKAL-MESÉVEL ÓVODA

Budapest, V. ker. Kossuth tér 9. - Alkotmány u. 19. -

Pedagógiai Programja

"Derűs gyermekkor"

OM azonosító: 034333

Tartalomjegyzék

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR.....	5
I. BEVEZETŐ.....	6
II. NEVELÉSI ALAPELVEK	6
III.1. GYERMEKKÉP	7
III.2.ÓVODAKÉP	8
IV. SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEK	8
Személyi feltételek:	8
Pedagógiai munkát segítők:.....	9
Alkalmazotti közösség, nevelőtestület, pedagógus párok	9
TÁRGYI FELTÉTELEK	10
V. AZ ÓVODAI NEVELÉS ALAPVETŐ CÉLJAI ÉS FELADATAI	10
Az óvodai élet általános feladatai.....	10
V.I. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA	10
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM.....	10
V.I.1.Egészséges táplálkozás	11
V. I.2. Mindennapos testmozgás	12
V.1.3. Személyi higiéné	13
V.1.4. Környezet-higiénéiára való nevelés.....	14
V.1.5. Testi és lelki egészség fejlesztése.....	15
V.1.6. Bántalmazás, erőszak megelőzése.....	16
V.1.7. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás	16
VI. AZ ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS ÉS SZOCIALIZÁCIÓ BIZTOSÍTÁSA.....	17
VI.1. Értékelés és jutalmazás	19
VI.2. Befogadás.....	19
VII. AZ ANYANYELVI NEVELÉS, ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA:	20

VIII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI.....	22
VIII.1.Csoportszervezési szempontok:	22
VIII.2. Hetirend	22
VIII.3.Napirend:.....	23
VIII.4. Gyermeki tevékenységek megvalósulása	24
VIII.4.1. Játék.....	24
VIII.4.2. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	26
VIII.4.3. Mesélés, verselés, vershallgatás	29
VIII.4.4. Ének, zene, énekesjáték, gyermektánc	31
VIII.4.5. Manuális tevékenység - Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	32
VIII.4.6. Mozgás	34
VIII.4.7. A külső világ tevékeny megismerése	35
(tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok).....	35
VIII.5. Munka jellegű tevékenységek	37
VIII.6. A tevékenységekben megmutatkozó tanulás	38
IX.1.Az intézmény speciális gyermekvédelmi feladatai.....	42
IX.2. Gyermekvédelmi felelős feladatai.....	42
X. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE.....	44
X.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése.....	44
X.2.Feladataink sérülésspecifikusan.....	45
X.2.1.Értelmi fogyatékos, gyermekek fejlesztése:	45
X.2.3. Autizmus spektrum-zavaros gyermek integrált nevelése	46
X.2.4. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekek nevelése	46
X.2.5. Tehetsége gyermekek nevelése	47
X.2.6. Szociális hátránnyal élő gyerekek nevelése	48
XI. A GYERMEK FEJLŐDÉSÉNEK NYOMON KÖVETÉSE	49
XII. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE	50
XII.1. Óvoda – család kapcsolattartásának feladatai és formái:	50
XII.2. Egyéb kapcsolatok:	50
XII.3.Az Óvoda és a civil szervezetek kapcsolata.....	51

XIII. A PEDAGÓGUS, MINT MODELL.....	52
XIV. AZ ÓVODA HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEI RENDEZVÉNYEI	52
XIV.1. A gyermek életének jeles napjai	52
XIV.2. Egyéb ünnepeink.....	52
Mikulás:.....	52
KARÁCSONY:	52
Farsang:.....	53
Hazafias ünnep: Március 15.-e:	53
HÚSVÉT:.....	53
Anyák napja:	53
GYERMEKNAP:.....	53
ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK.....	54
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	55

Jogsabályi háttér

A pedagógiai program jogszabályi háttere

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- a nemzeti köznevelésről szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet • a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet
- az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet
- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- a gyermekek védelemről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény
- a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtására kiadott 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet
- Oktatási hivatal: Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez
- Kiegészítés az Oktatási Hivatal által kidolgozott Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez felhasználói dokumentáció értelmezéséhez. Óvodai nevelés
- Oktatási hivatal: Országos tanfelügyelet. Kézikönyv óvodák számára
- A Budapest Főváros V. kerület Belváros-Lipótváros Önkormányzata képviselő testületének vonatkozó önkormányzati rendeletei
- A Játékkal-mesével Óvoda hatályos Alapító Okirata
- A Játékkal-mesével Óvoda dokumentumai

I. BEVEZETŐ

Óvodánk és tagintézménye (Kossuth tér 9. - Alkotmány u. 19.) 1999 óta a Játékkal-mesével Pedagógiai Program adaptációja alapján működik. Programunk az Óvodai Nevelés Alapprogramjára épül.

Óvodánk és tagóvodánk a belváros szívében, a Parlament közelében lakóházakban, emeleteken helyezkednek el. Udvarral nem rendelkezünk. A közeli parkokban, játszótéren naponta, valamint az önkormányzat által biztosított autóbusszal havi három alkalommal teremtjük meg a szabadban való gyermeki tevékenységeket, és a levegőztetést. A nyári időszakot, zöldövezeti ügyletbenban töltjük. E programokat, fenntartói lehetőségek figyelembevételével szervezzük. Az óvodába érkező gyermekeken tükröződik a városi népesség sokszínű rétegződése. Tisztában vagyunk azzal a ténnyel, hogy a gyermekek életkörülményei befolyásolják fejlődésüket: a természettől való elszakadás, a technika fejlődése, globalizációs ártalmak, a család szerkezetének változásai (élet- és értékrend), élményforrások csökkenése, megélhetési problémák, a munkanélküliség. Éppen ezért kiemelten kell az óvodapedagógusoknak figyelembe venni a gyermekek személyiségfejlesztésénél a megváltozott társadalmi háttérrel. Nagyon sok a különféle okok miatt segélyezett családok száma.

Egységes programunk megalkotásakor arra törekedtünk, hogy a közös nevelési alapelvek, célok megfogalmazása mellett a tagintézmény megtarthassa sajátos arculatát, eddig elért nevelési gyakorlatát, eredményeit, értékeit.

II. NEVELÉSI ALAPELVEK

A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezzék. Nevelőmunkánkat tudatosan tervezzük, a játékokra és tevékenységekre építve gondoskodunk az életkoruknak megfelelő műveltségtartalmak közvetítéséről.

Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell alkalmazkodniuk.

A gyermekek mindenek - felett álló érdekeit érvényesítjük. Biztonságot sugalló, érzelmileg meleg, szeretetteljes, elfogadó, bizalommal teli légkört teremtünk számukra, ahol biztonságban érzik magukat.

Fejlődésük alapja elemi erkölcsi, érzelmi normák közvetítése, társkapcsolatok alakítása, szocializáció biztosítása, segítése.

Személyiség fejlesztő munkánkban hangsúlyt kap a differenciált nevelés, mely minden területre kiterjed, valamint az esélyegyenlőség megteremtése.

Felvállaltuk a sajátos nevelési igényű gyermekek integrálását, a rájuk vonatkozó irányelvek figyelembevételével, mely biztosítja:

- az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez,
- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg,
- a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl,

- a rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak a nevelési programunk tartalmi elemeivé.

Programunkban kiemelten kezeljük, hogy gyermekeink minden lehetőséget megkapjanak képességük, tehetségük kibontakoztatásának személyiségük fejlesztésének, ismereteik folyamatos bővítésének, kulcskompetenciák kialakulásának elősegítését.

Személyiségi jogukat tiszteletben tartva ügyeikben méltányosan, humánusan, valamennyi tényező figyelembevételével kell eljárni.

Intézményünkben sem gyermeket, sem szülőt, sem alkalmazottat nem érheti hátrány világnézeti, lelkiismereti, politikai meggyőződése miatt.

III.1. GYERMEKKÉP

Az óvodás korú gyermekeink derűs, vidám, kiegyensúlyozott, személyiségük legyenek. Nyitottak a külvilág ingereire, jelemezze őket a játékoság és a kreativitás.

Az egyéni képességek figyelembevételével, a gyermeki játékszabadság tiszteletben tartásával környezetében jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkező gyermekek nevelése.

A program megvalósítása során célul tűztük ki, hogy az általunk nevelt gyermekek az óvodáskor végére jó testi, szellemi kondíciókkal, tapasztalatokban gazdag tudásanyaggal rendelkezzenek.

Bármilyen szituációban, / melyek az életkori sajátosságaikhoz alkalmazkodnak/ jó fellépéssel, kreatív módon teljesíthessenek, alkalmasak legyenek önálló döntésre, másokkal való együttműködésre.

Óvodánk nem ad helyt az előítéletek kibontakozásának, sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.

Nyitott személyiségként bátran, bizalommal és örömmel forduljanak az őket nevelni, tanítani hivatott felnőttek felé.

Sajátos célunk a gyermekek társadalmi gyakorlatra való általános felkészítése, teljes személyiségük fejlesztése, az életre való felkészítés, kommunikációs és kooperációs képességek fejlesztése tevékenységek által, a tevékenységeken keresztül.

E nevelési célokat gyermekeink szükségleteinek, tevékenységeinek és képességeinek figyelembevételével, a gyermekek egyéni adottságaiból kiindulva valósíthatjuk meg.

Kiemelten célunk a hátrányos helyzetű gyermekek ismeretanyagának bővítése, hogy mindent megtapasztaljanak, tudásuk elmélyültebb legyen, kompenzálva ezzel a szociokulturális hátrányukat, - az esélyegyenlőség megteremtése. A sajátos nevelési igényű gyerekek integrálásával esélyegyenlőségük biztosítása, a hátrányok kiegyenlítése szintén kiemelt célunk.

A kitűzött céljaink végrehajtása akkor sikeres, ha gyermekeink legkésőbb hétéves korban megkezdhetik iskolai tanulmányaikat, valamint az iskolával való kapcsolat során pozitív visszajelzést kapunk az ottani munkájukról.

Az évtizedek óta az intézményünkben nevelt spontán integrált sajátos nevelési igényű gyermekeket e fejezet tartalma, eredményesen vezeti át az iskolai- és a társadalmi életre

III.2.ÓVODAKÉP

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Intézményünk a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik (esetenként 2,5) életévétől az iskolába lépésig.

Intézményünk pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Arra törekszünk, hogy gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének szem előtt tartásával, elősegítsük a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, szociális, és értelmi érettség kialakulását. Fontosnak tartjuk, hogy minden gyermek számára az adott életszakaszban megtaláljuk a számára leginkább megfelelő, optimális fejlődési feltételeket, megismerjük szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetüket, olyan tapasztalatokat szerezzenek, melyek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz nélkülözhetetlenek.

Élményekkel teli, gazdag tevékenységet biztosítva, a játék elsődlegességét figyelembe véve alakítjuk a gyermekek mindennapjait, ügyelve arra, hogy óvodánk légköre sugározza a szeretetteljes bánásmódot és az otthon érzetét, tükrözze a harmóniát, az egységet és az esztétikumot.

Nagy hangsúlyt fektetünk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esélyegyenlőségének növelésére, a hátrányok csökkentésére, egyéni szükségleteknek megfelelő speciális fejlesztésre, tehetséggondozásra.

A nemzetiséghez tartozó gyermekeink óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, átörökítését, a nyelvi nevelést és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

IV. SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEK

Személyi feltételek:

A két intézményben 14 fő óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel.

Minden óvodapedagógus felsőfokú, illetve főiskolai végzettséggel rendelkezik. Jellemző a testületre a nagyszámú akkreditált tanfolyamokon való részvétel, végzettség. Munkájukat 9 fő dajka, valamint egy két fő óvodatitkár és két fő pedagógiai asszisztens segíti.

A kerületi óvodásokat egy fő teljes állású óvodapszichológus látja el.

Fenntartói ellátással utazó gyógypedagógus jár ki az SNI-s gyermekek fejlesztéséhez.

CÉLUNK: A mesterségbeli tudás folyamatos megújítása, kiegészítése és a szervezeti feladatokhoz szükséges ismeretek megszerzése.

ÓVÓNŐKÉP: Az alábbiakat tartjuk fontosnak

- nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll
- műveltségünk, igény szintünk, „mindennapi járás-keelésünk” tesz bennünket alkalmassá a feladatok elvégzésére
- érdeklődünk minden gyermek iránt, jólétükért felelősséget érzünk
- sohasem kapkodunk, mindennek megadjuk a módját
- halkán, természetes módon beszélünk, nyugodt ritmusban
- szituációérzékenység jellemez bennünket
- türelmes, kiváró, biztató, támogató, előhívó magatartás jellemez bennünket
- kellő önbizalommal rendelkezünk
- képesek vagyunk az önkontrollra, önkorrekcióra
- tudjuk magunkat motivált helyzetbe hozni
- partner kapcsolatainkban eredményesek, hatékonyak vagyunk
- elkötelezettek vagyunk értékeink iránt, következetesek a megvalósításban és képviselőként
- a mesterségbeli tudásunk biztonságot ad, nyitottak és rugalmasak vagyunk
- alkotó, értelmiségi szerepként értelmezzük munkánkat

Pedagógiai munkát segítők:

Óvodánkban a dajka nének ismerik a csoportba járó gyerekek és a csoport szokásait. Puhán nyúlnak a gyermekhez. Gyors a kezük, de nem kapkodnak. Kedvesek, halk szavúak. Elfogadják a játékkal járó rendetlenséget. Segítenek a gyermek szükségleteinek kielégítésében. Rendet, tisztaságot tartanak. Dajkálnak. Társai az óvónőknek. Megosztják a munkát egymás között.

Pedagógiai asszisztensek

- a gyermekcsoportok mindennapjainak segítői. Az SNI és BTM gyermekeket egyéni fejlesztésre kísérik. Segítik a beilleszkedésüket a gyermekcsoportokba. Az egyéni bánásmódot igénylők elfogadtatásában jelentős a szerepük. A kiscsoportos fejlesztések (logopédiai foglalkozás, mozgásfejlesztés,) és nevelési időn kívüli gyermekprogramok előkészítése, szervezése is a feladatuk, melyet kiváló empátiával látnak el.

Az óvodatitkár: az óvoda működésének adminisztrációs feladatait látja el. A tanügyigazgatási dokumentáció naprakész kezelése, informatikai felület működtetése, óvodai adatbázis karbantartása a belső és külső partnereinkkel való szoros és következetes együttműködést igényel.

Az óvoda és tagóvoda vezetője: a közös ügy képviselői, a feltételek megteremtői, partnerek. Ismerik munkatársaik adottságait, elősegítik fejlődésüket. A közösen kidolgozott és elfogadott szempontok és rend szerint ellenőrzik, és értékelik a munkát. Alkalmazzák az ösztönzés differenciált formáit. Mindezt segítő, támogató attitűddel teszik.

Alkalmazotti közösség, nevelőtestület, pedagógus párok

Legfontosabb feladatunk a kisgyermek nevelése, a gyermeknek és a további partnereknek való megfelelés. Ez határozza meg az együttműködés szempontjait. Azonos nevelési elveket vallunk, összehangolódunk, segítjük egymást. A közös ügyekben elkötelezettek vagyunk. Teljesítőképesre figyelő munkamegosztást alakítunk ki mindenki részvételével. Hatékonyan és eredményesen működtetjük a kommunikációs rendszerünket az egész óvodában és az épületekben. Ennek pontos rendjét az óvodai szabályzatok tartalmazzák. Közösen, egyértelműen határozzuk meg az elvárásokat és a teljes megvalósításra törekszünk. Az ellenőrzési, értékelési rendszerünk ezen elvárásokra épül. A párokat /lehetőleg állandó/

egymással jó emberi kapcsolatban lévő, segítőkész, egymást kiegészítő óvónő alkotja. Az egy csoportban dolgozó óvónők és dajka elfogadó, együttműködő kapcsolatát alakítjuk ki. Az eredményességet rendszeres megbeszélésekkel segítjük.

TÁRGYI FELTÉTELEK

Csoportszobáink esztétikai megjelenése jó, felszereltségük kielégítő. A választott programhoz alkalmazkodnak.

A meglévő foglalkoztatási eszközeinket, a fenntartó hozzájárulását kiegészítve pályázati pénzekkel egészítjük ki, fejlesztjük, pótoljuk.

A technikai személyzet munkáját is korszerű gépek, berendezések segítik, ezáltal a felszabaduló idő a csoportokban töltendő időt növelik.

A meglévő tárgyi eszközeinket az eszköznorma melléklet tartalmazza.

Szakemberek javaslata alapján, bővítjük terápiás eszközeinket

V. AZ ÓVODAI NEVELÉS ALAPVETŐ CÉLJAI ÉS FELADATAI

Az óvodai élet általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodás gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcs, és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, - értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

V.I. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Az óvodás gyermek felkészítése az egészséges életmódra meghatározó, hiszen ebben az életkorban megszerzett ismeretek, készségek és szokások befolyásolják a későbbi életvitelt. A testi sziükségletek civilizált kielégítését mindenekelőtt valónak tartjuk. Ezeket késleltetni, túlszabályozni nem lehet. A kisgyermek komfortérzete és önállósága fontos számunkra. Ehhez biztosít keretet a rugalmas napirendünk: van idő a tevékenységekre, nem kapkodunk.

Az egészség alapvető, mással nem helyettesíthető érték, amely a mindennapi élet fontos erőforrása, valamint a személyes, a családi és a társadalmi élet kiteljesülésének alapja.

Feladataink meghatározásakor a holisztikus szemléletből indultunk ki: egységében kezeljük a gyermeket a környezetével, annak hatásrendszerével. Óvodánkban az egészséges életmódra nevelés áthatja az óvodai élet valamennyi mozzanatát. Az egészséges életmód alakításánál kiemelkedően fontos a pedagógiai munkát segítők segítségével.

Célunk

A pszichoszomatikus fejlődésük biztosítása mind az életkori, mind az egyéni testi és lelki szükségletek, mozgásigény kielégítése, a testi fejlődés elősegítése. Jó szokások kialakítása az egészséges életmód, étkezés, személyi higiénia, környezethigiénia, a pihenés, a betegségmegelőzés, környezettudatos magatartás megalapozása.

A gondozás, nevelés során az egészségmegőrzés szokásainak, az egészség, mint fontos érték szemléletének kialakítása. Az egészségfejlesztő tevékenység során az egészségi állapot pozitív irányú változása.

A stresszmentes és biztonságos környezet megteremtésével és megőrzésével szilárd szokásrendszer alakítása, egészséges életvitel iránti igény felkeltése, önálló életvezetés megalapozása, környezeti ártalmak kivédése.

Az egészségfejlesztés területei:

- egészséges táplálkozás,
- mindennapos testmozgás
- személyi higiéné,
- testi és lelki egészség fejlesztése
- bántalmazás, erőszak megelőzése
- baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

V.I.I.Egészséges táplálkozás

Célunk:

A gyerekek egészséges táplálkozási szokásainak és kulturált étkezési szokásainak alakítása. Az ételallergia, vagy az ételintoleranciával érintett gyermekek étkezési feltételeinek biztosítása.

Feladataink:

- az óvodai és az otthoni táplálkozási szokások összehangolására törekszünk
- legalább egy-egy órát biztosítunk a tízórai és az uzsonna folyamatosságának megvalósításáért
- az ebéd időtartamára legalább fél órát szánunk

- a speciális étkezés lehetőségét biztosítjuk az intézményben.
- megteremtjük az önkiszolgálás feltételeit. segítjük a megvalósítást
- étkezésnél a kisebbeknek villát, a nagyobbaknak kést is adunk és gyakoroljuk annak használatát
- biztatjuk az étel elfogadására a kevésbé jó étvágyúakat
- úgy tartjuk. hogy az étkezés kellemes együttlét, ezért beszélgethetünk
- az egészséges táplálkozási szokások alakítása érdekében a gyermekekkel az otthonról hozott gyümölcsökből, zöldségekből rendszeresen fogyasztunk
- a közös ételkészítés jó hangulatot teremt, sikerélményt nyújt, motivál az elkészített ételek elfogyasztására pl. gyümölcssaláta, aszalás,
- az étkezések előkészületeiben és lebonyolításában a gyermekek - fejlettségüknek megfelelően - résztvesznek a higiénés szokások betartása mellett,
- különös gondot fordítunk az étvágytalan „válogatós” gyermekek étkezési szokásainak alakítására,
- a gyermekek igényei szerint biztosítunk folyadékot

Sikerkritériumok:

- étkezési kultúrája kialakult
- biztonsággal használja az evőeszközöket
- nyugodtan, jó hangulatban étkezik.

V. I.2. Mindennapos testmozgás

Rendszeres mozgással a gyermekeket az egészséges életvitel kialakítására szoktatjuk és mintát adunk a szüőknek is. Kisgyenekben az egészséges növekedésnek és a fejlődésnek egyik feltétele a szabad mozgás.

A mozgásszükséglet kielégítése, a kondicionálás, a testi képességek fejlesztése kiegészül a napfény, a víz és a levegő edző és egészségmegőrző hatásával. A rendszeres mozgás segíti az állóképesség, kondicionálás képességek, egyensúly, mozgáskoordináció alakulását, prevenciós hatást, javítja a testtartást, fejleszti a téri tájékozódást, testsémát.

Célunk:

A gyerekek testi, lelki szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése, a testi képességek fejlődésének elősegítése.

Olyan kondicionális képességek megszerzése, mely az egészséges növekedéshez, optimális fejlődéshez szükséges.

Feladataink:

- teret adunk annak, hogy a gyermek önállóan fedezze fel, kísérletezze ki, gyakorolja, használja mindazt az (újabb és régebbi, általa használt mozgásformát, ami fejlődése, aktivitása folyamán felmerül
- mozogni mindig lehet: bent inkább kismozgások, kint a nagymozgások lehetőségét teremtjük meg
- lehetővé tesszük, tiszteletben tartjuk a gyermek önálló mozgáskezdeményezését
- a csoportszobában a gyerekek saját igényei szerint szervezhető mozgás, különböző szerek használatával: alagút, forgócsésze, trambulín, gördeszka stb.
- a megfelelő hely kialakításával lehetőséget nyújtunk a biztonságos mozgás megszervezésére, a meglévő sporteszközök megismerésére, önálló használatára.
- naponta a szabadlevegőn tartózkodunk, nem megyünk ki mínusz 5 C fok alatt,
- közeli sétákkal kezdünk, fokozatosan növeljük a távot és az időtartamot,
- tisztaságot, rendet tartunk szűkebb és tágabb környezetünkben, túráinkon. kirándulásainkon
- levegőre megfelelő ruházatban visszük a gyermekeket. hogy a szabad mozgásban ne akadályozza
- kánikula esetén a levegőzés ideje a kora délelőtti időszakra módosul, a nagy melegben a csoportszobákban tartózkodunk, melyek jól árnyékolhatóak, klimatizáltak
- a nyári időszakban fokozottan figyelünk a megfelelő védekezésre a nap káros sugarai ellen és a megfelelő folyadék bevitelre.

Sikerkritériumok:

- sokat mozog, ügyesedik, erősödik
- fizikálisan egészséges,
- szeret mozogni, kitartó a mozgásos játékokban
- képes harmonikusan együttműködni társaikkal mozgásos tevékenységekben
- örömként él meg a közös játékos, sportos mozgást
- nagymozgása, finommozgása, egyensúlyészlelése összerendezett
- ismeri és biztonságosan használja a mozgásfejlesztő és mozgásos tevékenységekhez szükséges eszközöket.

V.1.3. Személyi higiéné

A gyerekek maguk is aktív résztvevői, befolyásolói a gondozásnak, amely biztonságérzetük alakulását szolgálja. Az egyéni érési különbségek miatt a saját testükkel kapcsolatos tennivalók elvégzése, az önkiszolgálás, munkajellegű tevékenységek bármely formájának gyakorlása csak fokozatosan várható el, egyénileg eltérő tempóban alakul ki.

Célunk:

A gyermekek önmagukkal kapcsolatos gondozási feladatainak önálló végrehajtása, a tisztaság igényének kialakulása.

Feladataink:

- a családból hozott, arra alkalmas szokásokat továbbfejlesztjük, beépítjük óvodai életünkbe
- a gyermekek egyéni fejlődési mutatói szerint törekszünk a differenciált segítségnyújtásra a testápolással és személyi higiénéiára neveléssel kapcsolatos szokások elsajátításában,
- biztosítjuk a gyermekek szükségleteihez igazított egészséges, balesetmentes, kényelmes, praktikus környezetet,
- a gyermeköltözőkben és mosdókban a felnőtt biztonságot nyújtó jelenlétével elősegítjük az önkiszolgálást, önállóságot,
- a testápolási teendők gyakorlásakor türelemmel vesszük tudomásul, hogy a gyermekek higiénés tevékenységeik közben alakulnak készségeik,
- személyes használatú eszközökről a családok gondoskodnak, segítjük azok rendbentartását (fésű, fogkefe, fogkrém),
- rendszeres kézmosásra szoktatjuk a gyerekeket étkezés előtt és után, kezét szennyező tevékenység és WC- használat után, valamint szükség szerint. Gyakoroljuk a körömkefe használatát,
- biztosítjuk a fogmosás lehetőségét étkezés után, a fésű használatát szükség szerint,
- felhívjuk a gyermekek figyelmét a zsebkendő használatára. akinek szükséges segítjük,
- WC-re menni mindig lehet, az egyéni sajátosságok figyelembevételével segítjük az önállóság kialakulását, az intimitást,
- a nagyobbakat biztatjuk az önálló öltözködésre, a kisebbeket segítjük az önállósodás folyamatában az egyéni ügyességekre tekintettel.

V.1.4. Környezet-higiénéiára való nevelés

Célunk

- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.

Feladataink:

- a csoportszobák takarításába, a rendrakásba. a játékszerek összegyűjtésébe a gyennek is bekapcsolódhatnak,
- a belső tér hőmérsékletét a megfelelő szellőztetéssel és párologtatással szabályozzuk,
- eszközeink higiénéjének biztosítására a gyermekekkel közösen figyelünk,
- ivóvizet udvaron és teremben folyamatosan biztosítunk,
- takarékosan bánunk a vízzel,
- szelektíven gyűjtjük a papírhulladékot.

•
Sikerkritériumok

- szokásukká válik a rendszeres, gondos tisztálkodás,
- alaposan mosnak fogat, leöblítik a poharat, fogkefét,
- szükség szerint használják a zsebkendőt, fésűt, szalvétát,
- a nagyobbak segítség nélkül használják a WC-t,
- önállóan öltözködnek,
- rendben tartják a személyes tárgyaikat az öltözőben,
- vigyáznak közvetlen és tágabb környezetük rendjére.

V.1.5. Testi és lelki egészség fejlesztése

Célunk:

Az érzelmi biztonság megteremtése. Az egymásra való figyelés, a kivárás, kompromisszumkészség kialakulása, egymás tevékenységének, játékainak tiszteletben tartása.

A kiegyensúlyozott óvodai élet és a nyugodt pihenés feltételeinek megteremtése, a zavaró ingerek teljes kiküszöbölése.

Feladataink:

- törekszünk az autonóm játékközpontú életmód és a természetes kommunikációs háló kialakítására,
- a kontaktusokban a pedagógus az egyénnel érintkezve nyugodt, lassú differenciáltan odafigyelő marad,
- törekszünk a személyes kontaktusok, kényszermentes együttműködés és ezekhez módszertanilag kapcsolódó kulturális értékek, sokféle kommunikációs helyzet, kapcsolatépítő technikák alkalmazására,
- mintát nyújtunk a kapcsolatokhoz, az elmélyült cselekvések kialakulásához,
- a gyermekek egészségének megőrzése érdekében érkezéskor tájékozódunk a gyermekek gondozottságáról, pszicho-szomatikus állapotáról,
- az óvoda épületén kívül zajló tevékenységeket a gyermekek biztonsága érdekében kiemelten kezeljük,
- érzelmileg is biztonságos légkört teremtünk, melyben a gyermekek úgy érzik, hogy a felnőtt ott van a háttérben, bármikor segítségért fordulhat hozzá, biztosítjuk, hogy igény szerint hosszabb-rövidebb időre kisajátíthassanak egy-egy kuckót, ahova elbújhatnak, egyedül lehetnek
- megteremtjük a nyugodt pihenés feltételeit: ágyékolunk, már készülődés alatt csendesen beszélgetünk, ráhangolódunk, mesélünk, dudolgatunk,
- elfogadjuk, megértjük, ha kedvelt játék, személyes tárgya napról napra elkiséri őt, ha nem sért másokat, ha nem veszélyes,
- a korán óvodába érkező gyerek lepihenhet egy nyugodt helyen,

- a nagyobb alvásigényűek szükség szerint, a napi ritmus figyelembevételével tovább pihenhetnek,
- a kevesebb alvásigényű gyerekek számára legalább egy óra nyugodt pihenés után csendes tevékenységet igyekszünk biztosítani,
- gyermekek érzelmi megnyugvását nem csak altatódalokkal, mesékkel segítjük elő, hanem a nyugodt pihenéshez szükséges eszközökkel is,
- lehetőség szerint folyamatos felkeléssel igazodunk a gyermekek változó alvásigényéhez,
- műszakváltás során váltótársunkat tájékoztatjuk a gyermekekkel kapcsolatos lényeges történésekről,
- az óvodában megbetegedett gyermekek szülőjét értesítjük,
- a nap végeztével - igény szerint - röviden tájékoztatjuk a szülőt a gyermekével kapcsolatos napi eseményekről.

Sikerkritériumok

- tud társaitól segítséget kérni és elfogadni,
- nem zavarják egymást, segít társainak,
- megtanulja a konfliktusok többféle megoldását, egymás másságának megértését, értékeinek megbecsülését, gyengeségeik elfogadását, személyes képességeik megmutatását,
- figyelnek saját játékeszközöikre a kialakult szokások alkalmazásával.

V.1.6. Bántalmazás, erőszak megelőzése

Célunk:

A gyermek egészségi állapotának, mentális, lelki, erkölcsi és szociális fejlődésének védelme.

Feladataink:

jelzünk: amennyiben a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítésében védelmében, felügyeletében bármelyik területén elhanyagoltságot tapasztalunk: egészség, oktatás, érzelmi fejlődés, táplálkozás, lakhatás, nem biztonságos körülmények, amelyek veszélyt jelenthetnek, együttműködünk a családdal, az egészségügyi, valamint a prevenció és korrekció nevelési feladatokat ellátó szakemberekkel.

V.1.7. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Az egészség és a testi épség védelmén túl a balesetmegelőzése

A balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítása.

Feladataink:

a balesetveszély elkerülése érdekében a gyermekek által használt eszközöket fokozott odafigyeléssel kezeljük, szükség esetén kezdeményezzük javítását, cseréjét,

felhívjuk a gyermekek figyelmét a helyes eszközhasználatra, biztonságos közlekedés szabályaira,
baleset esetén a gyermeket ellátjuk, szükség esetén orvosi ellátásról gondoskodunk és értesítjük a szülőt,
a védő-óvó előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően ismertetjük.

Sikerkritériumok

megtanulják, hogy egy-egy hétköznapi tárgy milyen veszélyforrásokat hordoz
tevékenységekkel együtt járó veszélyforrásokat megismeri,
elsajátítja az elvárható magatartásformákat.

VI. AZ ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS ÉS SZOCIALIZÁCIÓ BIZTOSÍTÁSA

A kisgyermek „én” tudatának, személyiségének alakulásában fontos időszak az óvodaskor. Az óvodai évek alatt megismeri „én”-jét, különválasztja magát a környezetétől. Ebben az időszakban ismeri meg a másik embert, mindent, ami más, mint ő. Kitapasztalja, mi a jó és mi a rossz, mi az igaz, és mi a hamis. Tanulja az életet, amelynek az óvoda egy sajátos színtere.

A gyerekek figyelnek egymásra. a játszás, nem-játszás közben is tanulnak egymástól.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógusok, az óvoda valamennyi dolgozójának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

A gyerek alapvető szükséglete a biztonság folyamatos megtapasztalása.

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása. A szocializáció folyamatában történik a gyermek erkölcsi tulajdonságainak - az együttlét, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség és akaratának, önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabályudatának, szokás- és normarendszerének megalapozása.

A gyermekeknek lehetőségük van a társaikkal közös tevékenységeik alkalmával tapasztalatot szerezni az eredményes, kölcsönösen elfogadható kommunikáció formáiról, kimunkálni saját hiteles és célravezető kommunikációs formáikat.

Fontosnak tartjuk, hogy a kiemelt figyelmet igénylő, nehezebben beilleszkedő, lassabban fejlődő és a kiemelkedő képességű gyerekek egyaránt megtalálják helyüket csoportjainkban. Nyugodt, tartalmas környezetet biztosítunk, melyben minden gyerek kíváncsi és érdeklődő.

Célunk

- A szocializáció kialakulásának segítése, társas szükségletek kielégítése.
- Elemi erkölcsi normák kialakítása, akarat tulajdonságok fejlesztése.
- A másosság elfogadására való képesség alakítása.
- Váljanak érzékeny a jóra, szépre, tanulják meg tisztelni és becsülni azokat.

- Ismerje meg szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapja.
- Tudjanak rácsodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- Az SNI-s gyermekekben is alakuljon ki az a képesség, hogy tekintettel vannak társaik igényeire.

Feladataink

- Olyan biztonságot sugalló, érzelmileg meleg, szeretetteljes, elfogadó légkör megteremtése, ahol a gyermekek biztonságban érezhetik magukat.
- A gyermekek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- A szeretet és kötődés képességének, a mások iránti tisztelet és megbecsülés érzésének kialakítása, fejlesztése a közös együtt tevékenykedések során, különös tekintettel az SNI-s gyermekekkel. Ezen gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében résztvevő pedagógusok, magaszintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) rendelkezzen.
- Az élmények befogadásának, érzelmek kifejezésének képességének fejlesztése, különös tekintettel a közös mesehallgatás lehetőségére.
- Az óvodai élet megszervezésekor lehetőséget biztosít az erkölcsi tulajdonságok fejlődésére, az akarati élet fejlesztésére.
- Az ünnepeket úgy szervezi meg, hogy az a gyermekeknek érzelmi és esztétikai élmény is jelentsen. A tagóvodákban az ünnepek megszervezése eltérő módon történik.
- A napi tevékenységek, és séták során hívja fel a gyermekek figyelmét az őket körül vevő természeti és az épített környezet szépségeire.
- Az őket körülvevő felnőttek viselkedése modellértékű legyen.

Sikerkritériumok

- Kialakulnak a társas együttlét szabályai, befejeződik az életkoruknak megfelelő szocializáció.
- Jó kapcsolateremtő képességekkel, bátran együttműködnek új helyzetekben és ismeretlen felnőttekkel.
- Kialakul a szabálytudatuk, képesek akarati életüket elemi szinten szabályozni.
- Befogadóak a szépre és jóra; igénylik is azt.
- Képesek társaikkal kooperálni, feladatot megosztani, saját konfliktusaikat megoldani.

- Kialakul a kudarcűrés életkoruknak megfelelően.
- Ismerik és betartják a közösség és az együttműködés viselkedés formáit és azok normáit.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek képességeiknek megfelelően felismerik társaik igényeit és próbálnak alkalmazkodni azokhoz.

VI.1. Értékelés és jutalmazás

Alapelvek:

- Az értékelés fontos közösségalkító tényező. Az óvodában a meglévőre koncentrált figyelem, segítő, elfogadó tárnogatások, kis lépésekben történő elmozdulások a fontosak.
- A pedagógusok mintát nyújtanak, felajánlanak a szociális kapcsolatokban megoldási lehetőségeket, pl. alku, csere, kompromisszum.
- Ezzel erősíthetők leginkább a gyermek helyes megnyilvánulásai. és ezzel alakíthatók ki a pozitív motivációk. Elsődleges cél a belülről fakadó igény kialakítása a gyermekben.
- A gyermekek jutalmazása: Az óvodában alkalmazott jutalmazás a verbális és nonverbális kifejezések, és kommunikációs eszközök, érzelmek kifejezése, kiemelt, megtisztelő feladatadás. Tárgyi jutalmazás nem alkalmazható.
- A fegyelmező intézkedések: Az életkori sajátosságokból fakadóan mindig a pozitív irányba ható mintaadás, áttétel, motiválás, megbeszélés. szélsőséges esetben tevékenység megállítás. Mindig a pillanatnyilag adott magatartást értékeljük el és nem a gyermeket.

VI.2. Befogadás

- Elsődleges a gyermekek szükségleteinek kielégítése, ennek rendeljük alá munkamegosztás szerint napi egyéb teendőinket.
- Megértjük, hogy az óvodába lépő gyermeknek hihetetlen sok új helyzettel kell szembenéznie, mielőtt játszó óvodássá válna. Kénytelen figyelni új környezetére, saját testére, szomszédjára, saját ruhájára, fáradtságára. Ha „csak” az óvodapedagógusokra és a gyerekekre figyel, akkor is végtelen sok élményt él át.

Célunk:

- A gyerekek óvodába kerülésekor a befogadás optimális helyzetének megteremtése a gyerekek és a szülők számára.

Feladataink:

- betekintést biztosítunk életünkbe az óvodai beiratkozás alkalmával,
- lehetőséget adunk arra, hogy a szülő is részese legyen a befogadási folyamatnak.

- az óvodai életbe már beilleszkedett gyermekeket érzelmileg is előkészítjük az újak fogadására. A csoport mindkét óvodapedagógusa és a pedagógiai munkát segítők is aktív részesei, segítői a folyamatnak.
- az első közös szülői összejövetelen az óvodavezető tájékoztatást tart az óvoda programjáról, életéről, a befogadásról, a szülők befogadás fontosságáról,
- egyeztetünk az új szülőkkel a fokozatos befogadásról.
- lehetőséget biztosítunk, hogy a szülő kezdetben gyermekével egylegyüttitl bejöjjön a csoportba, csendesen figyeljen, törekedjen a háttérben maradni
- a folyamatot a gyermekre figyelve irányítjuk
- a megnyugtatósnál a finom módszereket részesítjük előnyben
- a szülőket „Anamnézis lap” kitöltésére kérjük a gyermek megismerése érdekében.

Sikerkritériumok:

- a gyermek szívesen jön óvodába
- a szülőtől való reggeli elválás egyre inkább zökkenőmentes,
- megbízik az óvodai felnőttekben. Bátran fordul hozzájuk, ha segítségre, vigasztalásra vágyik,
- érzelmi biztonsága fokozatosan kialakul az új környezetben,
- az óvodai élet napirendjét, szokás- és szabályrendszerét fokozatosan megismeri és betartja.

VII. AZ ANYANYELVI NEVELÉS, ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA:

1. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.
Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd – és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
2. Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, – mint életkori sajátosságra – valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
3. Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás – alkotóképesség – fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Célunk

- Az óvodás gyermek életkorához igazodó kompetenciák megszerzéséhez szükséges ismeretek közvetítése, képességek fejlesztése, alapkompenciák kialakulásának elősegítése.
- Spontán szerzett tapasztalatok tudatos rendszerezése, elmélyítése.
- Értelmi képességek fejlesztése egyéni fejlettségtől függően differenciáltan.
- Az SNI-s gyermekek estében, sérülésük függvényében, értelmi képességük fejlesztése.

Az óvodapedagógus alapvető feladatai

- Lehetőséget biztosít a nap egészében a spontán tapasztalatszerzésre.
- Tevékenységek szervezése, melynek aktív, cselekvő részese a gyermek.
- Tudatosan irányítja a megszerzett ismeretek rendszerezését.
- Folyamatos és tudatos élményszerzés biztosítása.
- Olyan játékos szituációk teremtése, melynek során alakul a gyermekek kommunikációs és kooperációs képessége.
- Játékra épülő tudatos tanulási folyamat kezdeményezése és irányítása.
- Az utazó gyógypedagógussal együttműködve, tudatosan szervezi, irányítja és megvalósítja az SNI-s gyermekek fejlődését.
- A foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a gyermek fejlődésének elemzése alapján – szükség esetén – eljárásait megváltoztatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja.
- Egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres.
- Alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez.

Sikerkritériumok

- Az óvodáskor végére nyitott, érdeklődő és az alapvető megismerő folyamatait tudatosan is képes irányítani.
- Kialakul a későbbi tanuláshoz szükséges figyelme, fegyelme, monotóniatűrése.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetéről, kialakulnak az elemi matematikai ismeretek.
- Kialakulóban van a kreativitása, problémamegoldó gondolkodása.
- Iskolába lépés idejére, a gyógypedagógus, az óvodapedagógus és a pedagógiai asszisztens együttműködő munkájának eredményeként az SNI-s gyermekek – életkori sajátosságuk révén és sérülési fajtájuk, annak súlyosságától meghatározottan – képessé válnak az iskolai élethez szükséges testi, lelki szellemi feltételekre.

VIII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5.35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

VIII.1.Csoportszervezési szempontok:

Intézményünk vegyes életkorú csoportokkal működik.

Átlagosan húsz, huszonöt gyermeket tudunk csoportonként elhelyezni.

Tudatosan szervezzük a vegyes életkorú csoportokat, mérlegelve annak előnyeit, melyeket a gyakorlati tapasztalatok igazolnak.

E pozitív hatások a következők véleményünk szerint.

- Testvérek egy csoportba kerülésével a beszoktatási idő lerövidül, pozitívan hatnak a gyerekek egymásra.
- Szülőkkel való jobb bizalmasabb, hosszabbtávú kapcsolat kiépítésére van lehetőség.
- Három csoportunkba, 3 fő SNI-s gyermeket fogadunk.
- Az iskolába járás alól felmentett gyermekek esetében folyamatos az óvónő személye, így a fejlesztés, felzárkóztatás is könnyebb. Ugyanazok a nevelői és nevelési hatások érik a gyermekeket.
- Az egyéni fejlesztés, az egyén önmagához való fejlődése a nevelési célunk.
- A lassabban fejlődő és az SNI-s gyermek sikerélményben gazdagabb lesz, mivel nem kerül összehasonlításra senkivel sem, csak önmagával.
- Az alkalmazkodó képességük kölcsönösen fejlődik, szocializációjuk felgyorsul.

VIII.2. Hetirend

Az óvodai nevelés a teljes óvodai életet magábafooglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus FELTÉTLEN jelenlétében és közreműködésében.

A hetirend a folyamatosságot segíti elő az óvodai csoportban, és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezésében.

A nevelési év elején másképp alakulhat, mint a nevelési év végén.

Tudatosan figyelünk arra, hogy minél lazább, rugalmasabb és alkalmazkodóbb heti rendet állítsunk össze, hogy elegendő idő jusson a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására.

A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás elősegíti, hogy a hetirend a gyermekek életének észrevétlen szabályozója legyen. Intézményünkben nincs egységes hetirend. Mivel változatos tevékenységformák váltják egymást naponta ez minden óvónő személyes szakmai önnállóságára van bízva, hogy tervszerűen és tudatosan hogyan szervezi meg a hetét. Ezt tükrözik a csoportdokumentumok.

Beillesztjük az utazó gyógypedagógus munkarendjét.

VIII.3.Napirend:

A napirend az a szervezeti keret, ami biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezet megteremtését. A napirend lehetővé teszi a szabad levegőn való hosszú idejű tartózkodást, a szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenységek szabad kibontakoztatását. A napirenden belül a legtöbb időt a gyermekek legfontosabb tevékenysége, a játék kapja. A nevelés legfőbb színtere a család, így napirendünk maximálisan alkalmazkodik a családok életviteléhez. Figyelembe vesszük a szülők változatos munkakezdését, ezzel lehetővé tesszük, hogy a gyermekek a lehető legtöbb időt töltsenek szüleikkel. Nem szabjuk meg a beérkezés idejét, és nem határozzuk meg a távozását.

Rugalmas napirendünket az óvodahasználók igényei szerint, alakítottuk ki.

Nem szabunk kötött időkereteket, hanem a csoport összetételének megfelelően azt az óvónők rugalmasan döntenek el.

Az utazó gyógypedagógus által javasolt fejlesztési tervet a pedagógiai asszisztensek is átveszik, beépítik nevelési munkájukba az óvodapedagógus irányításával.

Napirend

6.00-10.00 Játék (a kezdés változó, a szülők igényéhez igazodik)

Benne: folyamatos reggeli, játékhoz kapcsolható tevékenységek, mese és kupaktanács

10.00-12.30 Játék

Benne: Szervezett mozgás, egyéb tevékenység szabad mozgás, séta, kirándulás, étkezés

12.30-16.00 Pihenés, játék

Benne: nagyoknak rövidebb pihenés utána csendes játék, egyéb elfoglaltság,

folyamatos felkelés, étkezés, játék, mozgás

16.00-18.00 Játék

VIII.4. Gyermeki tevékenységek megvalósulása

Nevelőmunkánkat tudatosan tervezzük, és végezzük a játékra és a mesére építve.

Nevelési rendszerünkben a játéék szabad és kezdeményezett formában jelenik meg, a szabad játék túlsúlya érvényesül. Szemléletünk szerint a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó tevékenység, melyhez integrálva építettük fel a gyermekek fejlesztésére szánt ismeretanyagot-különös tekintettel a külső világ tevékeny megismerésére- ezzel biztosítva a tanulási folyamat komplexitását. Olyan életrend feltételeit teremtjük meg, melyben a gyermek játéka révén természetes körülmények között fejlődhet.

E tevékenységeken keresztül gondoskodunk az életkornak megfelelő műveltségtartalmak közvetítéséről, a családi nevelésre alapozva, azt kiegészítve, gyermekközpontú óvodai élet megteremtésével.

Munkánkban nagy segítségünkre volt, és van dr. Kovács György és dr. Bakosi Éva, az óvodai játékról vallott nézeteinek, olyan játszó óvodásról, ahol a játéknak meghatározó szerepe nem csak a kijelölt játékidőben érvényesül, nem a tanítási - tanulási folyamatokhoz kapcsolódóan jelentkezik, hanem úgy áll a középpontban, hogy hozzá kötődik minden egyéb gyermeki megnyilvánulás.

A megvalósításhoz a rendszerbe foglaláshoz Zilahi Józsefné és Stöckert Károlyné: Óvodai nevelés játékkal, mesével című program szolgált, melyet a gyakorlatban, lehetőségeinkre átültetve alkalmazzuk.

Az SNI-s gyermekek integrálása során szükségessé válik – minden tevékenységformában – a szakember (pedagógiai asszisztens) egyéni közelsége, konkrét odafigyelése, közreműködése az óvodapedagógus irányításával.

VIII.4.1. Játék

Az óvodai játéktevékenység megszervezésével célunk:

- *A gyermeki alapszükséglet és örömszerzés biztosítása* - mert játék a gyermekeink olyan tevékenységi formája, amelyet magáért a tevékenységért folytat, amelyet örömszerzés kísér. Gyermekeink megőrizhetik a játék örömét, az önálló alkotásnak, a belefeledkezésnek, az egész személyiség mozgósításának képességét.
- *A gyermeki személyiség kibontakoztatása* - mert a játékon keresztül ismerkednek a világgal, a valóság tárgyaival, azok tulajdonságaival, az emberi kapcsolatokkal és magatartással, a valóság jelenségeivel, eseményeivel. Eközben tapasztalatot szereznek, érzékeléssel, mozgással, cselekvéssel, a közösséghez fűződő sokoldalú kapcsolataikkal érzelmileg és értelmileg.
- *A gyermeki vágyak és érzelmi megnyilvánulások, feszültség levezetés* lehetőségének megteremtése - mert a játékokban szerzett tapasztalataik, a valóságot tükrözik, ott játsszák el sajátos, gyakran átalakított formában, beépítve élményeiket, emlékképeiket, érzelmeiket, képzeletüket. Kíváncsian fordulnak környezetük felé, különösen az érzelmileg közelálló felnőtteket figyelik és utánozzák. Mozdulataik (miközben úgy

tesznek, mintha főznének, fürdetnének, beteget gyógyítanának, autót vezetnének) szóbeli, érzelmi megnyilvánulásaik átélt vagy elképzelt felnőtt cselekvésnek felelnek meg. Ezeket játsszák el babával, mackóval, más tárgyakkal vagy társaikkal, s eközben személyiségük fejlődik. Játékuk a színtere a jóleső képzelgéseiknek, a fantázia szülte dolgokkal való azonosulásuknak is.

- A sajátos nevelési igényű gyermekek beilleszkedésének megkönnyítése játéktevékenységek során, amit differenciált bánásmóddal, terápiás eszközökkel segítünk.

Az óvodapedagógusok feladatai a játékkal kapcsolatban

- *Nyújtsanak pozitív, hiteles mintát a gyermekek számára* -mert a játékban sokszor azonosulnak gyermekeink a felnőttel, amit a felnőttek tesznek, amit szóval, metakommunikációval indirekt módon fejeznek ki. A felnőttek közötti kapcsolatokat, a felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek közötti kapcsolatokat elevenítik meg játékukban, s eközben tanulják meg a viselkedési formákat, s megkezdődik az erkölcsi magatartásuk belsővé válásának folyamata.
- *Adjanak lehetőséget a szabad érzelmi megnyilvánulásokra a társas kapcsolatokban* - mert több-kevesebb konfliktust is átélve és feldolgozva tanulják gyermekeink meg beleélni magukat a másik helyzetébe, szerepébe, érzéseibe, elgondolásaiba. Az érdekes játék, a játszótársak kedvéért képessé válnak háttérbe szorítani kívánságaikat, illetve késleltetni azok teljesítését. Ezáltal erősödik akaratuk, kitartásuk a bontakozó közösségi vonások átterjednek általános viselkedésükre, magatartásukra. Lassanként képessé, válnak gyermekeink a mások örömeinek, szándékainak az átélésére is.
- *Biztosítsák a spontán játéktevékenység és a közvetett irányítás egyensúlyát.*
- *Feladatuk a gyermekek játéktevékenységének folyamatos megfigyelése, a kapcsolatkezdeményezés, az alá-, mellé- és fölérendeltsége, a szerepvállalás, a szervezés és vezetés, a szabályokhoz alkalmazkodás, a lemondás, a segítség és elfogadás, a viszonylag tartós együttműködés, az együttjátszó kis csoportok, és barátkozások alakulása.*
- *A gyermeki problémamegoldó gondolkodás és kreativitás fejlesztése* döntésre váró helyzetek felkínálásával. A játék közben adódó nehézségek leküzdése hozzájárul a problémamegoldó gondolkodásuk fejlődéséhez. A döntésre váró helyzetek, a gyors váltások, helyzetfelismerés, az eredetiség, a kivitelezés mikéntje kreatív gondolkodásuk feltétele. Teremtsenek a játékban olyan helyzetet, amelyben a cselekvés és a gondolkodás, a gondolkodás és a beszéd fejlődése különböző irányú és tartalmú megerősítést kap.
- *Legyenek tapintatos és biztonságot adó társai a gyermekeknek a játékban, folyamatosan fejlesszék saját játékkultúrájukat.*
- *Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kibontakozását is.*
- *Előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését.*
- *Biztosítsák a nyugodt és összefüggő játékidőt, a megfelelő, az intimitásra is lehetőséget nyújtó helyet, valamint az inspiráló játékeszközöket és tárgyi környezetet.;*

- *Gondoskodjanak érdelemgazdag élményekről, amelyek alapjai lehetnek a gyermekek játékanak, különös tekintettel a hátrányos szociokulturális helyzetű gyermekekre.*
- A sajátos nevelési igényű gyermekek nagyobb mértékű differenciálást igényelnek, ezért játékaikban is terápiás, mozgásos játékokkal oldjuk szocializációs nehézségeiket. E tekintetben a gyógypedagógiai szakember útmutatásaira hagyatkozunk.
- Bővítsék módszertani ismereteiket, terápiás eszköztárukat, különösen kiemelten az SNI-s gyermekek sérülésének típusaira.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- A gyermekeket az érdeklődés és kíváncsiság jellemzi.
- Képesek bizonyos ideig elmélyülten foglalkozni a választott, vagy ajánlott dolgokkal, képesek a játékban hagyományokat teremteni, az elkezdett játékot akár napokig is folytatni.
- Önállóan, leleményesen oldják meg a váratlan helyzeteket is.
- A játékában ötleteik, elképzeléseik vannak, amihez a kivitelezés módját is keresik.
- Képesek felnőttekkel, társaikkal beszélgetni nyíltan, szorongásmentesen.
- Tudnak kompromisszumokat kötni, betartják a közösen felállított játékszabályokat.
- Társaik és a felnőttek elképzeléseit megértik, szeretnék megfelelni környezetük igényeinek.
- Az SNI-s gyermekek tudatossága, akarati tulajdonságai közelítsenek az átlagoshoz. Az életkornak megfelelő érettség jellemezze.

VIII.4.2. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodai tanulás alapjai azok a különböző tevékenységek, amelyekben a gyerekek az óvodában élnek, és a tapasztalatok, amelyeket közvetlenül vagy közvetve szereznek. Mindaz, ami a játék egésznapos folyamatában integrálódik, a tanulás szervezeti kerete. Ezzel a nevelési folyamat egységesebbé válik.

A gyerekek fejlődéséhez alkalmazkodó tanulási térben, a játékban a gyerekek aktívvá, kreatívvá és produktívvá válnak. A tevékenységekbe összegződött gyakorlati cselekvések előkészítik a gondolkodási struktúra kialakulását, a tárgyi manipulációról a belső értelmi-fogalmi műveletekbe való átmenetet.

A cselekvés és a gondolkodás belső kapcsolata pszichológiai alappá válik és ez az óvodai tanulás fogalmának tágabb értelmezéséhez vezet:

- a szenzoros,
- a motoros,
- a verbális,

- a szociális tanuláshoz.

A gyerekek tanulási tevékenységeinck tere, szervezeti kerete a játék.

A mi szemléletünkben a tanulás nem szűkül le az ismeretszerzésre, hanem tágabb értelemben folyamatnak tekintjük. Ebben a folyamatban az óvodapedagógus az egyes gyerek tanulási képességeinek alakulását követi és segíti. A tanulás alapritmusát programunkban az évszakok, az évszakokhoz kapcsolódó hagyományok, népszokások, jeles napok, ünnepek váltakozása adja.

Az óvodai tanulás tágabb értelmű annál, hogy pusztán a játékkal való összefüggésein keresztül értelmezzük. Beépül az óvoda élet minden pillanatába, melynek során spontán és irányított formában tanulhat a gyermek.

Az óvodai élet minden percét lehetőségnek tekintjük az utánzásos tanulásra. A „hogyan” legalább annyira fontos számunkra, mint a „mit”. Nagy jelentőséget tulajdonítunk a tanulás terén a gyermek és az őt körülvevő természeti és társadalmi környezet kölcsönhatásának.

Többnyire kötetlen szervezeti formában tudjuk megvalósítani a tanulási tevékenységet. A felnőtt nem mindig az egész csoporttal, hanem csak néhány gyermekkel tevékenykedik egy időben.

Célunk:

- A gyermekek tapasztalatainak, ismereteinek bővítése, rendezése, képességeinek fejlesztése, amely megfelel koruknak és továbbbepíthető.
- A tanuláshoz szükséges kompetenciák egyéni fejlődési ütemhez igazított fejlesztése.
- Szűkebb és tágabb környezetében jól eligazodó gyermek nevelése
- A gyermeki kíváncsiságra és érdeklődésre epülő változatos tevékenységek felkínálásával a természeti és társadalmi környezet megismerésének elősegítése.
- Az iskolai élet megkezdéséhez szükséges pszichikus funkciók fejlesztése.
- Az élethosszig tartó tanulás alapjainak lerakása.

Feladataink:

- biztosítjuk a tanuláshoz szükséges feltételeket, cselekvési helyzeteket, tevékenykedési lehetőségeket
- differenciáltan nyújtunk segítséget a gyermek egyéni fejlettségének, előzetes tapasztalatainak, ismereteinek figyelembevételével
- lehetőséget biztosítunk a cselekvéses tanulásra, felfedezésre, tapasztalatszerzésre, a tévedések korrigálására

- olyan kapcsolatot alakítunk ki gyermek-gyermek, óvónő-gyermek, óvónő-gyermekek között, hogy a gyermekek belső motiváltsága lesz a közös tevékenységekben való részvétel meghatározója
- teret adunk az óvodai élet helyzeteiből adódó utánzásos, spontán és szervezett tanulási folyamat megvalósítására, kreativitásuk erősítésére,
- törekszünk a természetben zajló felfedező megismerés, megfigyelés, az élethelyzetekhez kötődő tapasztalatszerzés lehetőségeinek biztosítására, a játékos, cselekvéses tanulásra
- lehetőséget biztosítunk a gyermekek cselekvő aktivitására épülő, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalásra
- elegendő időt biztosítunk a tevékenységre. nem sűrgetünk. kivárunk
- segítjük próbálkozásaikat. elhárítjuk a tanulás útjából az akadályokat
- az ismeretanyagot szabadon választjuk meg. a helyzethez és a gyermeki szükséglethez igazítjuk
- módszertani ismereteinket komplexen használjuk
- személyre szabott. pozitív értékeléssel a gyermekek személyiségének kibontakoztatásán dolgozunk
- *Sikerkritériumok:*
 - megoldási módjai vannak
 - motiválható állapotban van, nyitott
 - ismeretei vannak magáról, környezetéről
 - megérti a feladatokat
 - befejezi a feladatot
 - tud emlékezetében ismereteket hosszan is tárolni
 - gondolkodási stratégiái kiépülőben vannak
 - képes sikerre vinni a dolgait,
 - kudarcűrő, ha nem sikerült, újra megcsinálja
 - kéri a felnőtt segítségét
 - tud mintát követni
 - tud figyelni, együttműködni, kooperálni

VIII.4.3. Mesélés, verselés, vershallgatás

Óvodai nevelésünk másik fontos pillére a játék mellett a mese, mivel ez az egyetlen közlésforma, amelynek segítségével a gyermekkel szót válthatunk arról, ami a legjobban foglalkoztatja őket, amelyet nem az ésszerűség fonalán, hanem az átélés hullámhosszán tudnak befogadni.

Az óvodai mesélés, verselés, vershallgatás megszervezésével célunk

A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására.

- *Anyanyelvünk, kultúránk igényes és a gyermeki sajátosságokhoz igazodó közvetítése, különös tekintettel a népmese kincseire, hogy nyelvünk zeneisége, sajátos szókincse és észjárása beépüljön gyermekeink személyiségébe.*
- *A mindennapi esztétikai élmény, naponta többszöri mesélés igényének kialakítása a gyermekekben.*
- *Az "itt és most" elvének érvényesítése ezen a területen is - ami a megismételhetetlen pillanatok és lehetőségek kihasználását adja a nevelésben.*
- *Az SNI-s gyermekek figyelemkoncentrációjának fejlesztése, fontosságérzetének kielégítése.*
- *Interkulturális nevelés.*

Az óvodapedagógusok feladatai a mesélés, verselés, vershallgatás megszervezésével kapcsolatban

- *Alakítsák ki azokat a szokásokat, amelyek lehetővé teszik, hogy gyermekeink figyelmesen és átéléssel hallgathassák végig a mesét, még a kicsik is, hiszen együtt lenni jó. A mesélés a csend szigete, a hozzákészülés szertartásai naponta ismétlődő mozzanatai napirendünknek. Eközben tekintetükön látszanak a belső képek készítésének jelei, ezért is nagyon fontosnak tartjuk a többnyire könyv nélkül mondott meséket, melyek kontaktust teremtő és tartó hatása felbecsülhetetlen.*
- *Szervezeti formái olyan alkalmak is, amelyek a családi élethez hasonlóak. Pl. mesélés egy jó hangulatú program után, alvás előtt, kirándulásokon pihentetőül.*
- *Élményelőhívó eszközökkel, jelzésekkel inspirálják a gyermekeket mese indíttatású játékokra, bábozásra, dramatizálásra - mert bábozás közben kifejezik, átélik, eljátsszák a mese kialakította érzelmeiket, egyre gazdagodó kifejezőkészséggel; és képessé válnak arra is, hogy mesélőt nélkülözve párbeszédé alakítsák.*

- *Álljanak készen arra, hogy a nap bármelyik pillanatában élményt nyújtsanak a gyermekeknek - mert a verselés tevékenységhez kötődő, együttlétek hangulatát fokozó játék. Mindenhez lehet kötni, séta közben egy-egy látványt, jelenséget lehet érdekessé tenni általa. Sok esetben pedig jó hangulatú, ritmikus, mozgásos játék. A hangulat-érzelem-alkalom egységében mondogatott versek észrevétlenül gyarapítják a gyermekek repertoárját. Az általunk elkezdett versekbe, mondókákba a kisebbek is bekapcsolódnak, a nagyobbak pedig már képesek felfogni a versek témáját, költői képeit.*

Keressék azokat a lehetőségeket, amelyekkel saját irodalmi repertoárjukat gazdagíthatják. Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

-
- *Alkalmazkodjanak az eltérő fejlettségű és életkorú gyermekek igényéhez - mert a fiatalabbak is érdeklődésüknek, fejlettségüknek megfelelő módon vesznek részt mindenben.*
- *Tudatosan használják ki a mese és vers óvodai tevékenységeket átszövő szerepét, különösen a zenével és a vizuális önkifejezéssel.*
- Gyakoribb bábozást, dramatizálást kezdeményezzen a sajátos nevelési igényű gyermekek bevonásával.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- Gyermekeink várják és kérik a mesemondást. Képesek a mese és a vers érzelmi és gondolati befogadására, belső képalkotásra, önkifejezésre.
- Önmaguk is képesek verbálisan és cselekvésben reprodukálni az élményeiket, gazdag szókinccsel rendelkeznek, szívesen és bátran kommunikálnak.
- Tudják alkalmazni a mindennapi élethelyzetekben a népmesék által közvetített erkölcsi normákat és értékeket.
- Szocializációjukban tettenérhetők a gyermeki gondolkodás és világgép alakulása.
- A módszerek gazdag tárházának alkalmazásával, a megélt feszültségek, a fogyatékosabból adódó frusztráció feloldására, kijátszására kap használható eszköztárat az SNI-s gyermek.

VIII.4.4. Ének, zene, énekesjáték, gyermektánc

Ahogy a verset, úgy a dalt, mondókát is hozzákapcsoljuk tevékenységeinkhez, környezetünk jelenségeihez hangulatfokozóként, illetve konfliktust megelőző, megoldó eszközként is alkalmazzuk. A játékdalokhoz, mondókákhoz természetes módon kapcsolódik a zenei képességfejlesztés: zenei ritmusérzék (metrum, - ütem, - ritmus, - tempóérzék), zenei hallás, (tisztá énekelés, dinamika és hangszín érzék) zenei emlékező -és reprodukáló képesség, belső hallás, zenei formaérzék

Az óvodai ének, zene, énekesjáték, gyermektánc megszervezésével célunk:

- A gyermekek zenei ízlés formálása (csak tiszta forrásból), a jó zenei légkör és a jó hangulatú játék feltételeinek kialakítása.
- Közel hozni a gyermekekhez a magyar népzenei világot dalok, játékok, gyermektánc és hangszeres játék formájában.
- Zenei hallás és éneklő kedv alakítása.
- A zene segítségével, énekléssel, mondókázással a testi – lelki- szellemi harmonizációt erősíteni az SNI-s gyermekekben.

Az óvodapedagógusok feladatai: az ének, a zene, az énekesjáték, a gyermektánc megszervezésével kapcsolatban

- Biztosítsanak lehetőséget a nap folyamán bármikor éneklésre, mondókás játékokra a csoportszobában, a szabadban egyaránt.
- Fokozzák a zenélő kedvet jó minőségű hangszereinkkel a csoportszobában, melyek a gyermek számára bármikor elérhetőek legyenek.
- Rendelkezzen minden óvónő egyéni dal és játék repertoárral és igényes, zenahallgatásra szánt művekkel.
- Gondoskodjanak olyan alkalmakról, amikor a gyermekek élő zenével is ismerkedhetnek, meghívott művészek és az óvoda pedagógusai által.
- Változatos módon fejlesszék a gyermekek zenei képességeit, és kapjanak kiemelt figyelmet a tehetséges gyermekek.
- Mozgásos – dalosjátékokkal az érzelmi, értelmi szintjüket koordinálják, a sajátos nevelési igényű gyermekeknek.
- Bővítsék zeneterápiás ismereteiket.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- Gyermekünk felszabadultan, örömmel, érzelmi gazdagsággal játszanak dalos játékot, belső igényükké válik a zene: babázás, lovacskázás közben maguk is énekelgetnek, mondókáznak, gyakran kezdeményeznek önállóan énekes játékokat,
- Rendelkeznek alapvető zenei képességekkel, mint zenei ritmusérzék, zenei hallás, zenei emlékező és reprodukáló képesség, belső hallás, zenei formaérzék,
- Tudnak hangszerekkel közösen és örömmel zenélni,
- Népszokásokhoz, hagyományokhoz kötődő zenei tapasztalataik vannak,
- A természetben megtalálható, általuk gyűjtött termésekből hangszert tudnak készíteni és megszólaltatni.
- Az SNI-s gyermekek örömmel hallgatnak zenét, énekelnek és játszanak társaikkal.
- Felszabadultan élnek ki, a mindenkiben ösztönösen meglévő, belső zenei késztetést.

VIII.4.5. Manuális tevékenység - Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A manuális tevékenység maga is játék, átszövi az óvodai mindennapokat. Kielégíti a gyermekek természetes cselekvésvágyát, lehetőséget ad a sokféle vizuális, tapintási tapasztalatszerzésre.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Az óvodai manuális tevékenységek megszervezésével célunk, hogy

- egész nap folyamán, változatos eszközöket biztosítunk
- Az ábrázolás megszerettetése, a vizuális látásmód fejlesztése, az önkifejezési mód ösztönzése.
- Az esztétikus környezet ízlésformáló, ösztönző hatásának érvényre juttatása.
- Felszabadult légkör teremtése, amelyben kreatívan alkothatnak a gyermekek térben és síkban.
- Az SNI-s gyermekek esetében – szakemberi útmutatás alapján – terápiás céllal harmonizáljuk az érzelmi, -értelmi képességeket.

Az óvodapedagógusok feladatai a manuális tevékenységek megszervezésével kapcsolatban

- A feltételek megteremtése és a különböző technikák alkalmazási módjának megismertetése (rajzolás, festés, gyurmázás, tépés, vágás, ragasztás, hajtogatás, szövés, fonás, barkácsolás).
- A gyermekeket esztétikus, funkciójukban is szép egymással harmonizáló bútorok és tárgyak vegyék körül. Az így berendezett környezet szemlélődésre, gondolkodásra, alkotásra ösztönöz, főleg ingertartósságával hat. Tágabb környezetünk szintén rengeteg vizuális ingert, élményt, ismeretet hordoz. Feladatunk kiválasztani mindazt, ami a vizuális látásmód fejlődését, a kereső, kutató, rátaláló folyamatot segíti.
- A gyermekek finommozgásának fejlesztése változatos technikák alkalmazásával.
- Kísérjék figyelemmel a gyermekek alkotásait annak érdekében is, hogy személyiségük, érzelmeik változásait megismerjék.
- Figyeljenek fel a különleges tehetségű gyermekekre, teremtsék meg a kreativitásuk kiélésének lehetőségét.
- Törekedjenek a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.
- Biztosítsák a közös alkotás örömét kisebb csoportok számára, amely az együttműködést, beszédkedvet és a közösségi érzelmeket fejleszti.
- Különös figyelmet fordítsanak a különböző technikák megismertetésére, elegendő időt biztosítva azok begyakorlására, az SNI-s gyermekeknek differenciáltan.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- Szívesen, önként vesznek részt a manuális tevékenységek sokféle formájában.
- Számptalan vizuális tapasztalattal rendelkeznek, változatos, egyéni módon reprodukálják élményeiket, elképzeléseiket, képzelgéseiket.
- Kisebb csoportokban, közös tevékenységekben az ismert sokféle technika alkalmazásával bármit képesek alkotni, próbálkoznak, megjelenítenek játékokat, kellékeket, modelleket stb.
- Gyermekeink formaábrázolása változatos, színhasználatuk egyedi, a szükséges eszközöket jól használják, van tapasztalatuk ezek tulajdonságairól, használatuk módjáról, szabályairól.
- Beszédben is ki tudják fejezni a tapasztalt esztétikai élményeiket.
- Együtt tudnak működni társaikkal a manuális tevékenységek végzése közben.
- Ismerik az alapvető térviszonyokat síkban és térben is tudnak jól tájékozódni.
- Az SNI-s gyermekek a megtanult technikákkal kifejezik érzelmeiket, hangulataikat, szívesen résztvesznek ezekben a tevékenységekben.

VIII.4.6. Mozgás

Úgy gondoljuk, hogy a mindennapi szabad mozgás, az esetenként szervezett mozgásos játék, a nyári időszak testedző tevékenysége elegendő alkalmat nyújt a gyermekek testi fejlődésére. A mozgás a testi fejlődésen túl számtalan képességet fejleszt, a szociális fejlődéshez is nagymértékben hozzájárul. Együttesen érvényesül a rugalmasság és a kötöttség a mozgástevékenységek szervezésénél.

A szervezett mozgás két formában van jelen óvodai életünkben. Az irányított játékos mozgásos tevékenység heti egy alkalommal rossz idő esetén a tornaszobában, jó idő esetén a szabadban zajlik. A mindennapos mozgás az időjáráshoz és a napi tevékenységhez igazodva a csoportszobában is bonyolódhat. A szervezett mozgás anyagát képezik a mozgásos játékok, gimnasztikai gyakorlatok, természetes mozgások, prevenciós gyakorlatok, mozgásfejlesztő szabályjátékok.

A „mozgás napján” a hagyományos testnevelés foglalkozásoknál lazább keretben, nem csak a változatos gyakorlatanyag, hanem az ismételtetések lehetősége a játékban is adott egész nap. Ezzel biztosítható a mozgásos és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

Az óvodai mozgásos tevékenységek megszervezésével célunk

- Örömteli élmény legyen a mozgás gyermekeink számára, amit nap, mint nap természetes módon élhetnek meg.
- A különféle mozgásos tevékenységek megszervezésével gyermekeink edzése, teherbírásuk optimalizálása.
- Gyermekeinket ügyesebbé, bátrabbá, erősebbé, életrevalóbbá tenni.
- Az SNI-s gyermekek mozgása legyen összerendezettebb, szabályokhoz alkalmazkodóbb.

Az óvodapedagógusok feladatai a mozgástevékenységek megszervezésével kapcsolatban

- Az egyéni igényekhez igazított szabad mozgás lehetőségének biztosítása a téren, a parkokban esetenként a "szervezett" mozgásos játékokkal.
- Az ismert mozgáslehetőségeken túl helyet kap a közkezdvelt "túrázás" megszervezése, különösen a nyári időszakban, az Önkormányzat által biztosított buszkirándulások alkalmával.
- Az óvodán belüli szervezett mozgáshoz megfelelő, biztonságos körülmények és eszközök biztosítása.
- Sokféle mozgásélményen keresztül a gyermekek testi –és megismerő képességeinek, akarati tulajdonságainak feljesztése.
- Tudatosan használják ki az adódó lehetőségeket a közösségi –és szociális magatartás pozitív alakítására.

- Tudatosítsák a gyermekekben a térbeli viszonyokat sokféle terepen és formában végzett mozgásos tevékenységek során.
- Megkeresni és alkalmazni azokat a mozgásformákat, melyeket az SNI-s gyermekek szívesen végeznek és fejleszti őket.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- Igénylik a nagymozgásokat és önállóan vagy társaikkal szívesen vesznek részt benne;
- Gyermekeink szívesen, bátran és biztonságosan mozognak, jó állóképességűek, fizikai teherbírásuk koruknak megfelelő;
- A szabályokat elfogadják, maguk is képesek újakat alkotni;
- A sikert és a kudarcot egyaránt képesek megfelelően kezelni;
- Képesek mozgásukat tudatos figyelemmel követni, szükség szerint alakítani;
- Mozgásuk összerendezett és harmónikus.
- Az SNI-s gyermekek -képeségeikhez mérten- mozgása harmonikusabbá válik, alapfokon képessé válik az alkalmazkodáshoz.

VIII.4.7. A külső világ tevékeny megismerése

(tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok)

Kerüljük teljes mértékben a gyermeki gondolkodással és érdeklődéssel ellentétes hagyományos feldolgozási módokat. Mindig csak azt és annyit dolgozunk fel, amennyihez élményt tudunk nyújtani, ami iránt van érdeklődés (óvodai, otthoni, vagy egyéb hatás nyomán). A fejlődés, változás követése folyamatos megfigyelés alapján történik.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

A tevékenységek megszervezésével célunk

- Fő cél a természet megszerettetése, biztonságos eligazodás a környezetben.
- Alakuljon ki pozitív viszony a gyermekek és a természeti és társadalmi értékek között (környezetvédelem, másság elfogadása).
- Az óvodás korosztályt megérintő néphagyományok, hétköznapi szokások óvodai tevékenységeink részévé tétele.

- A közvetlen környezet iránti nyitottság és érdeklődés kialakítása, elmélyítése, az ok-okozati összefüggések felfedeztetése.
- A folyamatos élmények és impulzusok által biztosítani a hosszabb ideig tartó, visszatérő tevékenységek motivációját (pl. játék, mozgás, manuális tevékenységek, mese stb.).
- Az SNI-s gyermek legyen képes alkalmazkodni a természeti- társadalmi- épített környezethez, befogadni az őt ért impulzusokat, valamilyen szinten ezt transzformálni.

Az óvodapedagógusok feladatai, a külső világ tevékeny megismerése témakör megszervezésével kapcsolatban

- Keressék azokat a megoldásokat melyek alkalmasak a játék közbeni tevékenységekre, melyek a játék részévé válhatnak (pl. Testünk témakör játékba építhető a babafürdetés kapcsán, az ízek-színek a saláta, egyéb csemege készítés kapcsán).
- Sokszínű élmények és a szabad szemlélődés biztosítása, majd a keletkezett benyomások közös feldolgozása (figyelemfelhívó megjegyzés, kupaktanács, beszélgető kör). Az élmények befogadásához használják fel a mese, vers és ének hangulatfokozó hatását, az „itt és most” elv érvényesítését.
- Fordítsanak különös figyelmet az élményszegény környezetből érkező gyermekekre, számukra fokozottan teremtsék meg a lassabban haladás és többszöri ismétlés lehetőségét.
- Használják ki a gyermekek játéktémájából adódó lehetőségeket matematikai tapasztalatokhoz, ismeretekhez, cselekvéshez, minden érzékszervüket megmozgatva.
- Építsék be a spontán szituációkban szerzett élményeket, tapasztalatokat a közös tevékenységekbe úgy, hogy közben új ismeretek megszerzésére és a már elsajátítottak rendszerbe foglalására, alkalmazására legyen lehetőség.
- Teremtsék meg az oldott és gondolkodtató, összefüggéseket felfedeztető beszélgetések lehetőségét. Minden gyermek számára legyen mód élményei közlésére.
- A gyógypedagógus által feltárt és az általa megtapasztaltak figyelembevételével tervezze meg a közvetíteni kívánt műveltségterületeket, módszertani sokszínűséggel. Tartsa szem előtt az SNI-s gyermekek egyéni fejlettségi szintjét, érési ütemét.
- Az óvodapedagógus segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- Óvodásaink nyitottá válnak a természet, az őket körülvevő mikro és makro környezet állandó és változó szépségei iránt.
- Természetüket szerető óvó, védő szokásaik alakulnak.
- Jól eligazodnak környezetükben, biztonsággal megnyilatkoznak az őket ért benyomásokról.
- Fogékonyan, kreatívan hasznosítják és reprodukálják tapasztalataikat.
- Saját élményű tapasztalataik vannak néphagyományaik és az óvodai ünnepek kapcsán.
- Vannak matemaikai tapasztalataik a kiterjedésekkel, formákkal, idővel, mennyiséggel, viszonyokkal kapcsolatban, melyekhez játszva rengeteg cselekvéssel jutottak el.
- Motiválttá válnak az SNI-s gyermekek is a környezetük megismerésére, ahhoz fejlettségüknek megfelelően tudnak alkalmazkodni.

VIII.5. Munka jellegű tevékenységek

A játékkal sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység elsősorban a saját személyükkel kapcsolatos önkiszolgálás és az élethelyzetekben való közös együttműködés, a folyamatos megbízások rendszere, az önként vállalt naposi munka.

A tevékenységek megszervezésével célunk

- A saját személyükkel kapcsolatos önkiszolgáló tevékenységek megismertetése.
- Bevonni a gyermekeket a különböző élethelyzetekben való együttműködésre.
- Az a legfontosabb az SNI-s gyermekeknél, hogy náluk is elérjük, működjenek együtt a különböző élethelyzetekben.

Az óvodapedagógusok feladatai a munka jellegű tevékenységek megszervezésével kapcsolatban:

- Biztosítsanak sikerélményt adó alkalmi feladatokat és olyan munkaformákat, amelyek közben a gyermekeknek lehetőségük nyílik a munkamegosztásra.
- A játékba ágyazott munkákat (pl. főzőcske, sütés, takarítás) egészítsék ki valós szükségletet kielégítő munkákkal, (salátakészítés, csemege előkészítése, mézeskalács sütése stb.) -itt közvetlenül megélik a munka értelmét.

- Teremtsék meg az örömteli munkavégzés feltételeit (szervezés, eszközök, idő).
- Tegyék lehetővé a gyermekek számára, hogy átélhessék a közös munka örömét.
- Érvényesítsék az egyéni képességekhez igazodó tevékenységeket munkamegosztást.
- Törekedjenek arra, hogy a munka értékelése motiválóan hasson a gyermekekre.
 - Személyes példájukkal, szükség esetén segítségnyújtással motiválják a gyerekeket munkatevékenységre.
 - Az SNI-s gyermekek óvodai életében jelenlevő felnőttekkel együttműködve alakítsák a szokásrendszert, az önkiszolgálás és az egymásért végzett tevékenységeket.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- Képesek a munka jellegű tevékenységekben szerzett tapasztalataik alkalmazására változatos helyzetekben is.
- A saját személyükkel és környezetükkel kapcsolatos tevékenységek végzésében önállóak.
- Szívesen vállalnak megbízásokat a csoport érdekében és a feladatok megoldásában képesek együttműködni társaikkal.
- Kialakul feladattudatuk és kitartásuk.
- Elfogadott, egyenrangú tagjaivá válnak az SNI-s gyermekek a csoportnak.

VIII.6. A tevékenységekben megmutatkozó tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése.

Teljes mértékben egyetértünk az Óvodai nevelés játékkal, mesével program szerzőivel, miszerint az óvodáskorú gyermek NEM TUD NEM TANULNI!

Az óvodáskorú gyermek tanulásának igazi terepe a játék. Spontán, szabad játékában önálló tapasztalatszerzésre, a belső és a külső világ "birtokbavételére" van lehetőség. De a játékban folyó tanulás nem egyszerűen a tárgyak, dolgok felleltározása, feltérképezése. A játék nem valamiféle ismeretszerző tréning. Sokkal inkább rugalmas, közvetítő terep, ahol a gyermek belső világa és a normákkal, szabályokkal teli külvilág találkozhat egymással anélkül, hogy konfliktusba bonyolódna.

A spontán játék mellett beléphet az általunk kezdeményezett, vezérelt játék, mely intenzívebben viseli magán a tanulás jegyeit, mint a tisztán spontán játék. Ez a játék csak az első periódusban jelenti az általunk történő vezérést, a játék fajtájától függően a gyermek önálló játékformájává is válhat - a legtöbb azzá is válik.

Kisgyermekkorban a tanulás és a játék nem különíthetők el egymástól, a gyermek úgy tanul, hogy játszik. A játék elemei a gyermeki műveltség szerves alkotórészei, élettechnikák kipróbálása is, tanulási módok kidolgozása. Ilyen értelemben készítene elő a későbbi rendszeres ismeretszerzésre.

A játék tehát az, amiben az óvodásgyermek tanul. Alapvetően tanul, elsősorban önmagát, önmagán keresztül a környező világot. Ebből következik, hogy *a játék és a mese alkalmasak arra, hogy az óvodások nevelését, nevelési kérdéseit megoldjuk.*

A gyermekek tanulási tevékenységének célja

- Személyiségük kibontakoztatása, a környező világ befogadására való képessé tétel.
- Az SNI-s gyermek életében is célunk a személyiség kibontakoztatása, csak figyelembe vesszük terhelhetőségét, melyet biológiai állapota, esetleg társuló fogyatékossga, személyiségjegyei befolyásolnak.

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

Az óvodapedagógus feladatai a tanulás megszervezésével kapcsolatban

- Tartsa szem előtt a gyerekek életkori sajátosságait, igazodjék a kognitív funkciók fokozatos fejlődéséhez, vegye figyelembe a gyermeki gondolkodásmód jellemzőit.
- A gyermekek egyéni fejlettségi sajátosságait tartsa tiszteletben.
- Problémahelyzetek esetén aktivizáljon a feladatmegoldásra.
- Tájékozódjon a fejleszthetőséget megfogalmazó gyógypedagógiai-orvosi-pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisáról. Vegye figyelembe javaslataikat. Erre építse fejlesztési terveiket, mindennapi munkáját.
- Alkalmazzon olyan speciális eljárásokat, valamint kiegészítő, fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, illetve terápiás célú pedagógiai eljárásokat, melyeket a szakemberek javasolnak.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- A gyermekek érdeklődőek, és kíváncsiak.
- Képesek bizonyos ideig elmélyülten foglalkozni a választott, vagy ajánlott dolgokkal.
- Önállóan, leleményesen oldják meg a helyzeteket.
- Játékukban ötleteik elképzeléseik vannak, amihez a kivitelezés módját is keresik.
- Az elkezdett tevékenységeket, játékokat befejezik.
- Képesek a felnőttekkel, társaikkal beszélgetni nyíltan, szorongásmentesen.
- Tudnak kompromisszumokat kötni.
- Társaik és a felnőttek elképzeléseit megértik.
- Szeretnének megfelelni környezetük igényeinek.
- Minden SNI-s gyermek önmagához képest optimálisan fejlődik

IX. AZ ÓVODA GYERMEKVÉDELMI FELADATAI, SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE, ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 1997. november 1-jén lépett hatályba.

Az óvodai gyermekvédelem célja:

- A gyermekek alapvető jogainak betartása, betartatása.
- A veszélyeztettség kialakulásának megelőzése (preventív munka)
- A kialakult hátrányos helyzetek kezelése.
- Az esélyegyenlőség megteremtése
- A szülők segítése, felvilágosítása
- A sajátos nevelési igényű gyermekek integrálása.

A gyermek joga, hogy a nevelési-oktatási intézményben, biztonságban és egészséges környezetben neveljék, óvodai életrendjét, pihenőidő, testmozgás beépítésével, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki. Képességeinek, adottságainak megfelelő nevelésben részesüljön, személyiségi jogait az óvoda tiszteletben tartsa. Az emberi méltóságának megtartása, máságának elfogadása.

Személyiségi jogait tiszteletben tartva, ügyeikben méltányosan, humánusan, valamennyi tényező figyelembevételével kell eljárni.

Intézményünkben gyermeket, nem érheti hátrány kisebbségi hovatartozása és a szülők vallási meggyőződése miatt.

A megismerés, megfigyelés módjai:

Családlátogatás, anamnézis, szülőkkal való beszélgetés.

Állandó kapcsolattartás, kapcsolatfelvétel a bölcsődével, védőnővel, gyermekorvossal.

Az utazó gyógypedagógussal az SNI-s gyermekekről konzultáció.

A gyermekek viselkedésének, játékának megfigyelése.

A segítségnyújtás módjai:

- prevenció megszervezése az óvodai élet egészében,
- differenciált fejlesztés, egyéni bánásmód,
- tájékoztatás a segélyhez jutás feltételeiről,
- étkezési támogatás,
- szüksége esetén intézkedés, kapcsolatfelvétel az illetékes szervekkel, intézményekkel,
- az utazó gyógypedagógus és a pedagógiai asszisztensek munkájának megszervezése: hely- és eszközbiztosítás.

IX.1. Az intézmény speciális gyermekvédelmi feladatai

- Igénybe veszi a különböző szintű jelzőrendszerek jelzéseit (gyermek- orvos, védőnő, bölcsőde, iskola stb.)
- Veszélyeztető tényező fennállása esetén, információk birtokában fordul a Gyermekjóléti Szolgálathoz, Családsegítőhöz és kéri annak segítségét, - valamint kiegészül, az SNI-s gyermekek integrálása érdekében, a Szakértői Bizottság szakembereivel.
- Tanácsot ad a szülőknek, hogy kitől, milyen segítséget, támogatást kaphatnak, problémájukkal kihez fordulhatnak. (pénzügyi, pedagógiai, jogi segítségnyújtás)
- Gondoskodik arról, hogy a Köznevelési Törvényben előírtak megvalósuljanak.
- Figyelemmel kísérik és jelentik az esetleges gyermekbántalmazást
- Testi épségük megőrzése érdekében évente balesetvédelmi bejárást tartunk.
- A tűz és bombariadókat évente egyszer megtartjuk.

Óvodapedagógus feladatai

- Nevelő tevékenysége során vegye figyelembe a gyermek egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét, fejlettségét.
- Segítse a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben levő gyermek differenciált fejlesztését.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében, szakemberek tanácsait, javaslatait beépíti napi munkájába.
- A gyermekek részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, elsajátításáról meggyőződjön.
- Ha a gyermek balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedést megtegye.
- A gyermek emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa.
- A szülőket az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa.
- A szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- Közreműködjön a gyermek - és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

IX.2. Gyermekvédelmi felelős feladatai

- A csoportos óvónőkkel napi szinten együttműködik.
- Az óvoda vezetőjével a rendszeresen konzultál és a szükséges intézkedéseket megteszi.
- Kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálattal, Családsegítővel a Pedagógiai Szolgáltató Központ szakemberével.
- Feladatait a Szervezeti Működési Szabályzat rögzíti.
- Az SNI-s gyermekek esetében kibővül feladatköre: figyelemmel kíséri az egyes gyermek integrációjának állomásait.

Az óvodavezető feladatai

- A gyermekek mindenk felett álló érdekeinek érvényesítése, és az érvényesülés ellenőrzése.
- A vezetői felelősség kiterjed az óvodai nevelőmunka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtésén túl a gyermekbalesetek megelőzésére is.
- Olyan személyi és tárgyi feltételek megteremtése, melyek kielégítik a gyermekek szükségleteit.
- Kapcsolatot tart az önkormányzat gyámügyi előadóival.
- Az óvoda vezetőjének feladatkörébe tartozik, hogy szükség esetén, a családon belüli szociális körülmények figyelembevételével javaslatot tegyen a család bevonására a szociális segélyezettek körébe.
- A gyermekekkel kapcsolatos adatok védelmét biztosítja.
- Testi épségük megőrzése érdekében évente balesetvédelmi bejárást tart a tagóvodavezetőkkel és a munka, -tűz és balesetvédelmi felelőssel.
- A tűz és bombariadót évente egyszeri megtartását elrendeli.
- Szükség szerint intézkedik az SNI-s gyermekekkel kapcsolatos teendők elvégzésében, felveszi, illetve tartja a kapcsolatot a külső szervekkel, szakemberekkel.

A gyermekvédelmi munka akkor eredményes, ha

- Megelőzi, vagy csökkenteni tudja a kialakuló vagy meglévő hátrányokat.
- Minden rászoruló gyermeket figyelemmel kísér.
- Betartja és betartatja az esélyegyenlőségi tervben meghatározott célokat és feladatokat.
- Gyermeki jogokat érvényesíti.
- Védi és biztosítja az SNI-s gyermekek jogait.

X. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE.

A sajátos nevelési igényű gyermek joga, hogy állapotának megfelelő gyógypedagógiai ellátásban részesüljön (pedagógiai célú rehabilitáció és rehabilitáció).

Az illetékes szakértői bizottság szakéleménye határozza meg a speciális fejlesztéshez szükséges feltételeket: szakember foglalkoztatása, speciális nevelési terv, eszközök, szakmai szolgáltatások.

Minden rendelkezésünkre álló segítséget megadunk, hogy számukra megteremtjük a befogadó környezetet.

X.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése

Alapelvek

- harmonikus személyiségfejlődés
- különbözőséget elfogadó környezet
- sérüléstől függő elvárás és terhelhetőség
- a nevelés általános célitűzéseinek megvalósítása
- különleges gondozási igény kielégítése (csoportos, kiscsoportos, egyéni formában)
- alkalmazkodó képesség, akaraterő, önállóságra törekvés, együttműködés kialakítása
- mindig annyi segítségadás amennyi szükséges az önálló cselekedethez
- kiemelkedő teljesítmény felismerése, gondozása

Általános célok

- befogadás, együttnevelés
- kooperáció
- szocializáció

Általános feladatok

az integráció megvalósítása érdekében személyi, tárgyi feltételeit, lehetőség biztosítjuk, belső továbbképzéseket szervezünk

-spontán tanulás, beilleszkedés, felzárkóztatás segítjük támogató magatartásunkkal társakkal való együttműködést elősegítjük

-szociális kompetenciák érvényesülésére kiemelt figyelmet fordítunk (önként vállalás, feltétel nélküli elfogadás, minél sokoldalúbb megismerése, segítőkészség, empátia, tolerancia)

-érzelmi igények kielégítése

az SNI gyereket nevelő szülőkkel a kapcsolatot kialakítjuk, együttműködésre építünk (rendszeres és reális tájékoztatás)

Sikerkritériumok:

- sikeresen beilleszkedik és felzárkózik a közösségbe
- szívesen vesz részt a spontán tanulási folyamatokban
- együttműködik a segítő szakemberekkel
- sikerélményekhez jut
- önmagához mérten optimálisan fejlődik

Óvónői feladatok az integrációval kapcsolatban

önállóságra nevelünk a sérülés mértékéhez képest részképességek fejlesztünk önmagukhoz mérten

a családot tájékoztatjuk a megsegítések lehetőségeiről.

Az integrációgyakorlati megvalósítása

a helyszínt, időt biztosítunk az egyéni és csoportos fejlesztéshez

folyamatosan konzultálunk a fejlesztőkkel, a családdal és a pedagógusokkal

X.2.Feladataink sérülésspecifikusan

X.2.1.Értelmi fogyatékos, gyermekek fejlesztése:

Feladataink:

- pozitív óvónői mintát nyújtunk
- differenciált és egyéni megsegítést alkalmazunk
- elemi kognitív készségeket gyakoroltatunk
- a gyermek képesszintjéhez igazítjuk a segítségnyújtást az önellátásban

Beszéd fogyatékos gyermekek integrációs nevelése

Feladataink:

- gazdag nyelvi környezetet biztosítunk. utánozható mintát nyújtunk
- őszinte, nyitott odafigyelés, bizalmat, megnyílást serkentő elfogadó kíváncsiság jellemezi attitűdünket a gyermek motiválása, beszédfélelmének leklüzdése érdekében,
- beszéd fogyatékból eredő hátrányok miatti kirekesztettség érzését csökkentjük, megszüntetjük, önbizalmát erősítjük,
- konkrét ismeretekkel rendelkezünk a gyermek beszédhibáiról, aktuális beszédállapotáról, fejlesztési lehetőségeiről,
- a fejlesztés egyéni útjait tudatosan tervezzük,
- természetes élethelyzetekben cselekvéshez kötöten adunk lehetőséget a közlésre, gyakran beszédhelyzetbe hozzuk,
- egyéni, bánásmódot biztosítunk, a feladatokat igazítjuk az egyéni képességekhez (egyéni ütem)
- a tevékenységben rejlő fejlesztési lehetőséget felismerünk, a gyermek elmaradásához igazított gyakorlási lehetőséget biztosítunk az irodalmi nevelés eszközeivel: mondókák, versek - tempk, tempóváltás járással- mozgással kísérve stb.
- szótesztet bővítjük cselekvéshez kötöten,
- gazdag repertoárral dolgozunk: hangerő, levegőérett gyakorló játékok helyzethez igazítottan, hangszínek észlelése, felismerése megnevezése zenei játékokkal, memóriajátékokban való részvétel,
- fejlesztünk: észlelését a hallott, látott információk közötti differenciálással erősítjük, finommotorikát, tájékozódást térben, síkban, testen, egyensúlyérzékét,
- azonnali motiváló értékeléssel ösztönözzük a gyermekeket,
- folyamatos, rendszeres kapcsolatot tartunk a logopédussal, szükség esetén pszichológussal, fejlesztőpedagógussal.

X.2.3. Autizmuspektrum-zavaros gyermek integrált nevelése

Integráció speciális feladatai:

- tájékoztatást kérünk a szülőktől a gyermek szokásairól, nehézségeiről, kedvelt tevékenységeiről, erősségeiről,
- a benntartózkodás adótartamát fokozatosan növeljük a befogadás állapotához igazítottan
- az autizmus területén képzett szakemberrel együtt egyéni fejlesztési tervet készítünk
- az együttlét alól időnként mentesítjük a pedagógiai asszisztens felügyeletével,
- elfogadjuk a másként játszást,
- a tevékenységeket apró lépésekre bontjuk, lassú tempóban haladunk vele
- keveset kínálunk változatos helyzetekben,
- a gyermekkel megbeszéljük, világosan megfogalmazzuk elvárásainkat, szabályokat, látható módon jelezzük (vizuális segítség)
- lényegre törő rövid nyelvi instrukciókat adunk
- tanítjuk az egyénre szabott kommunikációs eszközök használatát,
- természetes élethelyzetben fejlesztjük a kommunikációs készséget,
- önellátási készségeit, önállósághoz szükséges készségeit fejlesztjük,
- szociális fejlesztést speciálisan erre a célra létrehozott egyéni fejlesztési helyzetben gyakoroljuk,
- sokoldalúan tevékenykedteünk, a tapasztalatszerzés, a képességfejlesztés, a gyermeket körülvevő természeti és társadalmi környezet cselekvésbe ágyazott megismertetése érdekében,
- tanítjuk az eszközök adekvát használatát,
- egyénre szabott vizuális környezeti támpontokat alakítunk, mely a gyermek önálló tevékenykedését teszi lehetővé,
- a környezetét beláthatóvá, biztonságossá tesszük, a szokásokat együttesen alakítjuk,
- a szociális, kommunikációs és kognitív deficitek figyelembevételével egyéni szabott motivációs rendszert alakítunk ki, a követelmények objektív megjelenítésével,
- konkrét, azonnali pozitív tartalmú visszajelzéseket adunk.

X.2.4. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekek nevelése

Célunk:

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek fejlődésének elősegítése, az elmaradt területek fejlesztése óvodai környezetben.

- Hátrányok kompenzálása, a gátlások, fustrációk csökkentése, leküzdése. Képességek, részképességek területén megfelelő fejlettségi szint elérése.

Feladataink:

- a BTM gyermeknél is elsősorban a pedagógiai programunkban megfogalmazott célkitűzések megvalósításán dolgozunk, ezt egészítjük ki a továbbiakkal:
- külső szakember segítségét kérjük a hátrányok és lemaradások meghatározásához és a gyermek fejlesztéséhez
- a gyermekek szakemberek által feltárt nehézségeit tanulmányozzuk
- megnyerjük a szülőket az együttműködésre
- esélykiegyenlítő, kompenzáló eljárásokat egyénhez igazítva alkalmazunk

- a gyermek fejlesztésében részt vevő szakemberekkel szakvéleményre épülő fejlesztési tervet készítünk, megvalósítását félévente értékeljük,
- az óvoda-család-fejlesztő kapcsolat fenntartása a folyamatban intenzív

Sikerkritériumok:

- szívesen járnak óvodába
- a bemeneti fejlettséghez képest kimutatható a fejlődés

X.2.5. Tehetsége gyermekek nevelése

A tehetség felismerésre és -gondozásra már az óvodás korban szükség van annak érdekében, hogy a gyermekek megkapják a személyes, egyenre szabott tehetség-kibontakoztató felkészítést, mely elengedhetetlenül szükséges, hogy az életben sikeresen boldoguljanak.

Célunk:

A kiemelkeő képességű, kreatív gyermekek felfedezése, személyiségük optimális fejlesztése.

A tehetséges, útlag feletti intellektuális és szociális képességekkel és az ehhez kapcsolódó nagyfokú motivációval rendelkező tehetségeseknek olyan helyzeteket teremtünk, ami a taág érdeklődési területüket kielégíti, illetve tovább bővíti. Közben kérdéskultúrájukat, logikus gondolkodásukat, problémamegoldó képességüket, memóriájukat és kifejezőkészségüket is fejlesztjük. Különösen hasznos lehet, hogy a gyermekek egymásról, különböző képességeikről sokféle információt gyűjtsenek be, a képessegek által minél több tehetségterületek találkozhatnak. Nern a teljesítményeket várjuk tőlük, hanem az uú élmények szerzése a lényeg, a többi különböző tulajdonságokat hordozó gyermekek által.

A területek a következők lehetnek:

- Kiváló rajzkészség,
- Zenei hallás, ritmusérzék, hangterjedelem
- Természetismereti témakiö és matematikai képesség
- Anyanyelv-kommunikációs képesség
- Testi ügyesség, tánc-harmonikus mozgás, versenysportra való alkalmasság,
- Kiemelkedő szociális képessegé. vezetői képessegé

Feladataink:

- a tehetséget felismerjük, azonosítjuk,
- ösztönözzük. motiváljuk kreativitásukat
- a tehetséges gyermek erős oldalát támogatjuk. tehetségével összefüggő gyenge területek kiegyenlítésére törekszünk
- elfogadó, a személyiségfejlődést segítő légkört alakítunk ki
- kielégítjük szükségletüket: megismerési, elfogadási, alkotási, biztonsági
- segítjük, hogy önmagára találjon és megbirkózzon a feladatok sokszíűiségével
- harmonikusan fejlesztünk
- segítjük őket a különböző helyzetekben
- egyéni sajátosságokhoz igazítjuk kínálatunkat
- bátorítjuk a kezdeményezéseiket
- elismertetjük, elfogadtatjuk a gyennekcsoporttal, közösséggel
- összehangoljuk a különböző képességű gyermekek tevékenységeit
- abrazolas-kezimunka-miiveszi tevékenysegek gyakorlasahoz változatos, j6 min6segii ır6szerek, rajzeszkozok, festekek, pasztellkreta, iivegfestekek, kiilonleges rajz-es kartonpapiro, dekortennekek, agyaf, fonalak, anyagok stb. biztositunk,

- zenei tevékenységekhez sokféle ütős-es ritmushangszereket kínálunk,
- megfigyelésekhez, kísérletezéshez nagyítók, mikroszkóp, távcsövek nyújtanak segítséget,
- a nagyvilág megismeréshez, természeti környezetünkben való kutakodáshoz földgömböt, térképeket, érdekes könyveket keresünk,
- logikájuk, gondolkodásuk, képességeik fejlesztéséhez változatos játékokat kínálunk
- improvizációhoz, dramatikus-és szerepjátékhoz, bábozáshoz különböző szintű és méretű anyagokat, jelmezeket, fej-kesztyű és ujj bábokat, paravánt bocsátunk rendelkezésre,
- felajánljuk az intézményi kereteken belüli tehetségfejlesztési lehetőségeket,
- ráirányítjuk a szülők figyelmét a gyermeke tehetségére és a további kibontakoztatási lehetőségekre

Sikerkritériumok:

- jól érzi magát az óvodai közösségben,
- játszik, tevékenykedik a társaival, önbizalma van,
- saját tehetségét „másságát” ismeri, elfogadja, örömmel éli meg,
- bátran próbálkozik, újra próbálkozik, megmutatja magát,
- kitartó, boldog, elégedett

X.2.6. Szociális hátránnyal élő gyerekek nevelése

A családok helyzete, lehetőségei jelentősen eltérőek. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében fokozott segítséget nyújtunk a rászorulóknak.

Hagyományosan jó a kapcsolat az óvoda és a családok között.

Célunk:

A szociális hátránnyal élő gyerekek szükség szerinti felzárkóztatása az egyéni adottságokhoz, képességckhez igazítva.

- A kisebbségi identitás erősítése, hagyományok, szokások ápolása igényükhöz igazítva.

Feladataink:

- a szociális hátránnyal élő gyermeknél is elsősorban a pedagógiai programunkban megfogalmazott célkitűzések megvalósításán dolgozunk, megismerjük a gyerekeket, családokat,
- megnyerjük a szülőket az együttműködésre,
- a hátrányokat, lemaradásokat meghatározzuk,
- szükség esetén külső szakember segítségét kérjük,
- esélykiegyenlítő, kompenzáló eljárásokat egyénhez igazítva alkalmazunk,
- kíváncsiságot, érdeklődést fenntartjuk,
- bővítjük a saját személyéről és környezetéről szóló ismeretet, tudást,
- az észlelés-, érzékelés-. mozgásfejlesztéshez biztosítjuk a lehetőségeket,
- gondot fordítunk a beszédre, szókészletre, képolvasásra,
- fejlesztjük a feladattartást, a gondolkodás fejlődését a játékokon keresztül
- könyvekhez szoktatjuk őket,
- mesélünk, verselünk a magyar gyermekirodalom alkotásaiból válogatva,
- biztatjuk a gyerekeket a saját dalaik, táncaik megmutatására,
- manualitásnál helyet adunk a saját szín- és formaviláguknak

- közreműködünk a támogatásokhoz való hozzájuttatásban

Sikerkritériumok:

- nyitott a tanulásra
- a feladatokat érti, elvégzi
- észreveszi az összefüggéseket
- kialakul a lényeglátása
- képes a differenciálásra
- szókészlete, beszédmódja alkalmassá teszi gondolatai, érzései kifejezésére
- kapcsolatfelvételen, tartásban ügyes
- önbizalma van

XI. A GYERMEK FEJLŐDÉSÉNEK NYOMON KÖVETÉSE

Célunk:

A gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követése.

Folyamata:

	FELADAT	FELELŐS	RÉSZTVESZ	HATÁRIDŐ
1	A gyerekek fejlődésbeli jellemzőinek rögzítése (anamézis lap)	óvodapedagógus	Mindkét óvónő	Szeptember 15-ig.
2	A gyermek nyomonkövetési naplójának kitöltése	óvodapedagógus	Mindkét óvónő	Január 30. Május 30.
3	A fejlesztési tervek - SNI BTMN. HH. HHH. és indokolt esetben elkészítése, értékelése	óvodapedagógus	Mindkét óvónő, utazó gyógypedagógus	
4.	Szülői tájékoztatás a nyomonkövetési napló tartalmáról fogadóóra keretében	óvodapedagógus	Mindket óvónő, szülő, fejlesztésben résztvevő szakember	január 15. május 30.
5.	A fejlesztési tervek elkészítésének ellenőrzése	Óvodavezető Tagóvoda vezető	óvodapedagógusok	Június 15.

XII. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

XII.1. Óvoda – család kapcsolattartásának feladatai és formái:

- A nevelés legfőbb színtere a család, ennek kiegészítője, segítője és hátránycsökkentője az óvoda. Az óvoda a család mintájára szervezett intézmény. Hasonló légköre, érzelmi hangulati jellemzői tehetik elfogadhatóvá a gyermekek számára.
- Fontos a szülőkkel való szoros és bizalomra épülő kapcsolattartás. A gyermekek fejlődéséről, magaviseletéről, képességei alakulásáról a különböző kapcsolattartási formákon keresztül konzultálunk.
- Az óvoda dolgozóit minden esetben köti a titoktartás!
- A gyermekeket érintő intézkedéseket csak a szülő hozzájárulásával teheti meg az intézmény. A családi életet tiszteletben kell tartani, semmilyen esetben sem avatkozhatunk be. Természetesen kirívó esetekben a megfelelő jogi személyek segítségével kell eljárunk.
- A szülők, mint partnerek igényeit, javaslatait beépítjük a mindennapi munkába az óvodai élet szervezésébe.
- A szülői szervezettel hatékony együttműködést folytatunk a gyermekeink érdekében.
- A szülőket folyamatosan tájékoztatjuk az SNI-s gyermekek integrációjáról.

Kapcsolattartási formák

- Szülői értekezletek
- Egyéni elbeszélgetések, fogadóórák
- Hozzá tartozók segítségének igénybevétele, séták kirándulások esetében

XII.2. Egyéb kapcsolatok:

Intézmény	Kapcsolattartási formák
Kerületi bölcsődék	Évente egyszer kölcsönösen meglátogatjuk egymás intézményeit.
Kerületi iskolák	Minden ősszel az iskolaigazgatók látogatják meg az intézményt és tartanak szülői értekezletet, tavasszal a végzős óvodásokkal megyünk iskolalátogatásra. Minden évben meghívunk a kerület iskolái a volt óvodások egy- egy órájára, írásos visszajelzést is kapunk teljesítményükről.
Szakszolgálat	Szakértői vizsgálatban segít, iskolaelőkészítő foglalkozásokat tart. Hetente két alkalommal foglalkozik logopédus a rászoruló gyermekekkel,

	konzultál a szülőkkel, óvónőkkel. .
Utazó gyógypedagógiai Szolgálat	Utazó gyógypedagógus rendszeresen fejlesztést tart az SNI gyermekek részére
Fenntartó	Napi szintű kapcsolat.
Gyermekjóléti Szolgálat	Eseti igény szerint.
Szakértői Bizottság	Szükség szerint.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőségei szerint - szakmai kapcsolatot tart fenn.

A kapcsolattartás várható eredményei

- A szülők megismerik az óvoda nevelési elveit, értékrendjét és megpróbálnak alkalmazkodni hozzá.
- Rendszeresen és aktívan részt vesznek a szülői értekezleteken, igénylik a fogadóórát és a családlátogatást.
- Korrekt javaslatokat és véleményt adnak megkérdezésükkor.
- Aktívan részt vesznek az óvoda által szervezett rendezvényeken, ezzel is formálva a közösséget.
- Problémáikkal bátran és nyíltan fordulnak a nevelőkhöz, óvodavezetőhöz.

XII.3. Az Óvoda és a civil szervezetek kapcsolata

Célunk:

A szakmai előrelépéshez, a fenntartható fejlődéshez, környezettudatos szemlélet kialakításához kapcsolódó szervezetekkel hatékony, együttműködő munkakapcsolat kialakítása.

Feladataink:

- fenntartható fejlődést segítő szervezetekkel való kapcsolattartás

Sikerkritériumok:

- aktív és tudatos közösségi kapcsolatok alakulnak.

XIII. A PEDAGÓGUS, MINT MODELL

Gyermekeink az alapvető viselkedési formákat utánzással, a környezet mintája alapján sajátítják el. Ezért fontosnak tartjuk, hogy az őket körülvevő felnőttekkel szemben támasztott alapvető elvárásainkat programunk különálló részében taglaljuk:

- Nyitottak, érzékenyek és toleránsak a gyermeki személyiséggel szemben.
- Törekszenek testi és lelki igényeik maradéktalan teljesítésére.
- Példát mutatnak a másság elfogadására és elvetnek minden negatív diszkriminációs törekvést.
- Gondolkodásukat jellemzi a kreativitás és alkalmazkodás a megváltozott körülményekhez igazodó módszerekhez.
- Barátságos, megengedő, megértő, elfogadó, együttérző nevelői magatartást tartjuk kiemelkedőnek.
- A gyermekek személyiségét dicsérettel a pozitív tulajdonságok kiemelésével formáljuk.
- Erősítjük nevelőtestületünkben azt az óvónői stílust, mely a segítőkészséget, és nem a folytonos számonkérést helyezi előtérbe.
- A munkatársak egymással is olyan módon viselkedjenek, amilyen közösségi magatartást elvárnak a gyermekektől.

XIV. AZ ÓVODA HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEI RENDEZVÉNYEI

XIV.1. A gyermek életének jeles napjai

A gyermekek születés - és névnapjai, az ünneplés csoportonként, hasonló forgatókönyv szerint zajlik, az ajándékokat együtt készítjük mi felnőttek, a csemegét az ünnepelt hozza (az egészséges életmód, táplálkozás szokásainak alakítása érdekében elsősorban zöldséget, gyümölcsöt).

XIV.2. Egyéb ünnepeink

Egy-egy évszak jellegzetes játékait hordozzák magukban. Hosszan készülődünk rá családi hangulatban.

Mikulás:

Ez az ünnep meglepetés- a Mikulás soha nem jelenik meg, fantáziálunk, képzelődünk, mesélünk róla, nagyon várjuk. Cipőkbe rakja a csomagot, " éjjel titkosan, a titkos ösvényen jár".

Karácsony:

A karácsony a családé - nem hozható előre, szenteste december 24.-én van. A készülődés egész decemberben folyamatos fenyő -, mézeskalács-, aranydió-, és gyertya illat.

Farsang:

Változó módon, a programba illő mókás, bolondozós tevékenység. Érintheti az egész óvodát egyszeri alkalommal csoportokat egy bizonyos naphoz kapcsolódva.

Hazafias ünnep: Március 15.-e:

Folklór vonatkozása miatt, amire a kicsi is fogékony, kerül ünnepeink sorába.

Mese a magyar huszárról, csatáról, vonulósdi, katonásdi játékok, zászló, kokárdakészítés nótázás lehet az ünneplés. Csoportonként, programba illesztett módon történik.

Húsvét:

Népszokás felelevenítése, beszélgetés róla, a hangulati előkészítésen van a hangsúly. Nagytakarítás, sütés, ajándékkészítés, tojásfestés, locsolóvers tanulása fiúknak.

Anyák napja:

Otthon illik köszönteni, a család ünnepe. Az óvodában neveljük a virágot, mondogatunk verset, biztatjuk a gyerekeket ezek otthoni elmondására, csokorba kötjük tavaszi dalainkat köszöntőül.

Pünkösöd:

A népi játékok ideje. A fiúknak válogatunk népi sportjátékokat, versengéseket, a lányoknak tavaszi dalos játékokat. Az év közben tanult dalokat, játékokat fűzzük össze.

Gyermeknap:

Közös játék, szórakozás, kirándulás.

Nagyok búcsúja

Meghívjuk a szülőket, dalos játékokat játszunk, verseket, mondókákat mondogatunk, mesét játszunk, mozgásos versenyjátékokat szervezünk. Közben csemegézünk. Évente csoportonként változhat.

Érvényességi rendelkezések

Az óvodai nevelési program érvényességi ideje:

A nevelőtestület határozata alapján határozatlan időre szól

A helyi nevelési program módosításának lehetséges indokai:

- *szervezeti átalakítás*

- ha a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt

- ha egyéb érdekegyeztető fórum módosítást javasol

Előírás a programmódosítás előterjesztésére:

- írásbeli előterjesztés az óvoda vezetőségének,

- részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten

Az elfogadott nevelési programot a helyben szokásos módon közzé tesszük:

Hitelesített másolati példány megtekinthető a könyvtárban, illetve a nevelői szobákban.

A program felülvizsgálatának rendje:

Amennyiben törvényi változás nem írja elő, felülvizsgálatára évenként kerül sor.

Legitimációs záradék

Módosított változat

Véleményezte: Dátum: 2023. augusztus 29.

Szülői Szervezet

Elfogadta: Dátum 2023. augusztus 29.

A nevelőtestület

Jóváhagyta:

Belváros- Lipótváros

Budapest Főváros V. Ker. Önkormányzata Képviselő – testületesz. határozatával.

A program bevezetésének dátuma: 2023.szeptember 01.

Budapest, 2023. szeptember 01.

Losonci Judit

óvodavezető